

Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας

Μανούσος Μπαρμπούνης
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

ΑΞΩΝ Ορκωτοί Ελεγκτές
2-4 Δεκεμβρίου 2021

Δομή παρουσίασης

- Θεσμικό Πλαίσιο
- Ν 4557/2018 όπως τροποποιήθηκε με τον Ν 4816/2021 (ΦΕΚ 118/Α/9-7-2021)
- Σκοπός, αντικείμενο, ορισμοί, βασικά αδικήματα, υπόχρεα πρόσωπα
- Δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη
- Πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο
- Υποχρεώσεις αναφοράς και απαγόρευση γνωστοποίησης
- Φύλαξη αρχείων, προστασία προσωπικών δεδομένων
- Εσωτερικές διαδικασίες
- Εκτίμηση και διαχείριση κινδύνων
- Ποινικές και διοικητικές κυρώσεις

Δομή παρουσίασης

- Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021(ΦΕΚ 4465/Α/29-9-2021)
- Εκτίμηση και διαχείριση κινδύνων
- Εκτίμηση κινδύνου Μεθοδολογία και παράγοντες κινδύνου
- Διαχείριση κινδύνου - Μέτρα συνήθους δέουσας επιμέλειας
- Διαχείριση κινδύνου - Μέτρα απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας
- Διαχείριση κινδύνου - Μέτρα αυξημένης δέουσας επιμέλειας

Δομή παρουσίασης

- Ασυνήθιστες συναλλαγές
- Διαδικασίες και μηχανισμοί αναφοράς και προστασίας των αναφερόντων προσώπων
- Εσωτερικές διαδικασίες
- Υπεύθυνος Κανονιστικής Συμμόρφωσης
- Παροχή Πληροφόρησης στην Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων

N 4557/2018

Πράξεις που συνιστούν Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (ξέπλυμα χρήματος)

- α) η μετατροπή ή η μεταβίβαση περιουσίας **εν γνώσει** του γεγονότος ότι προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα, ή από πράξη συμμετοχής σε τέτοια δραστηριότητα, με σκοπό την απόκρυψη ή τη συγκάλυψη της παράνομης προέλευσής της, ή την παροχή συνδρομής σε οποιονδήποτε ενέχεται στη δραστηριότητα αυτή για να αποφύγει τις έννομες συνέπειες των πράξεών του,
- β) η απόκρυψη ή συγκάλυψη της αλήθειας, όσον αφορά τη φύση, την προέλευση, τη διάθεση, τη διακίνηση ή τη χρήση περιουσίας ή τον τόπο όπου αυτή βρίσκεται ή την κυριότητα επ' αυτής, ή τα σχετικά με αυτή δικαιώματα, **εν γνώσει** του γεγονότος ότι η περιουσία αυτή προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα ή από πράξη συμμετοχής σε τέτοια δραστηριότητα,
- γ) η απόκτηση, κατοχή ή χρήση περιουσίας, **εν γνώσει**, κατά τον χρόνο κτήσης, ή κατά τον χρόνο περιέλευσης της κατοχής ή της χρήσης, του γεγονότος ότι η περιουσία προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα ή από πράξη συμμετοχής σε τέτοια δραστηριότητα,
- δ) η χρησιμοποίηση του χρηματοπιστωτικού τομέα με την τοποθέτηση σε αυτόν ή τη διακίνηση μέσω αυτού εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες, με σκοπό να προσδοθεί νομιμοφάνεια στα εν λόγω έσοδα.

N 4557/2018

- Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες υπάρχει και όταν οι δραστηριότητες από τις οποίες προέρχεται η προς νομιμοποίηση περιουσία **έχουν λάβει χώρα στο έδαφος άλλου κράτους**, εφόσον αυτές θα ήταν βασικό αδίκημα αν διαπράττονταν στην Ελλάδα και θεωρούνται αξιόποινες, σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους αυτού. Δεν απαιτείται να είναι αξιόποινες, σύμφωνα με τη νομοθεσία του ξένου κράτους οι δραστηριότητες που, αν είχαν λάβει χώρα στην Ελλάδα, θα συνιστούσαν ένα από τα βασικά αδικήματα των περ. α', β', γ', δ, η', θ', ια', ιγ', ιθ' του άρθρου 4 του παρόντος και του άρθρου 323Α περί εμπορίας ανθρώπων του Ποινικού Κώδικα (Π.Κ., [4619/2019](#), Α' 95).

N 4557/2018

Ορισμοί σχετιζόμενοι με την νομοθεσία περί ΞΧ

- «**Πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα**»: τα φυσικά πρόσωπα στα οποία έχουν ή είχαν ανατεθεί σημαντικά δημόσια λειτουργήματα όπως τα εξής:
 - α) οι αρχηγοί κρατών, αρχηγοί κυβερνήσεων, υπουργοί, αναπληρωτές υπουργοί και υφυπουργοί,
 - β) τα μέλη κοινοβουλίων ή αντίστοιχων νομοθετικών σωμάτων,
 - γ) τα μέλη των διοικητικών οργάνων πολιτικών κομμάτων,
 - δ) τα μέλη ανώτατων δικαστηρίων, συνταγματικών δικαστηρίων ή άλλων υψηλού επιπέδου δικαστικών οργάνων των οποίων οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε περαιτέρω ένδικα μέσα, πλην εξαιρετικών περιπτώσεων,
 - ε) τα μέλη ελεγκτικών δικαστηρίων,
 - στ) τα μέλη διοικητικών συμβουλίων κεντρικών τραπεζών,

N 4557/2018

- ζ) οι πρέσβεις και επιτετραμμένοι διπλωμάτες,
- η) οι υψηλόβαθμοι αξιωματικοί ενόπλων δυνάμεων,
- θ) τα μέλη διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων κρατικών επιχειρήσεων,
- ι) οι διευθυντές, αναπληρωτές διευθυντές και μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή πρόσωπα που κατέχουν ισοδύναμη θέση σε διεθνείς οργανισμούς.

Κανένα από τα ανωτέρω δημόσια λειτουργήματα δεν αφορά πρόσωπα που κατέχουν ενδιάμεσες ή χαμηλές θέσεις της υπαλληλικής ιεραρχίας.

«**Στενοί συγγενείς**»: στους στενούς συγγενείς των πολιτικώς εκτεθειμένων προσώπων περιλαμβάνονται:

- α) οι σύζυγοι ή πρόσωπα εξομοιούμενα με συζύγους, σύμφωνα με την εκάστοτε εθνική νομοθεσία, όπως εκείνα με τα οποία έχει συναφθεί σύμφωνο συμβίωσης, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο,
- β) τα τέκνα και οι σύζυγοί τους ή πρόσωπα εξομοιούμενα με τους τελευταίους, σύμφωνα με την εκάστοτε εθνική νομοθεσία,
- γ) οι γονείς.

N 4557/2018

- **«Στενοί συνεργάτες»:** πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες των προσώπων που εμπίπτουν στην παράγραφο 9, στα οποία περιλαμβάνονται:
 - α) φυσικά πρόσωπα για τα οποία είναι γνωστό ότι είναι από κοινού πραγματικοί δικαιούχοι νομικής οντότητας ή νομικού μορφώματος ή συνδέονται με οποιαδήποτε άλλη στενή επιχειρηματική σχέση με πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο,
 - β) φυσικά πρόσωπα τα οποία είναι οι μόνοι πραγματικοί δικαιούχοι νομικής οντότητας ή νομικού μορφώματος που είναι γνωστό ότι έχει συσταθεί εν τοις πράγμασι προς όφελος πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου.
- **«Υποπτη συναλλαγή ή δραστηριότητα»:** η συναλλαγή ή δραστηριότητα από την οποία εκτιμάται ότι προκύπτουν αποχρώσεις ενδείξεις ή υπόνοιες για πιθανή απόπειρα ή διάπραξη των αδικημάτων του άρθρου 2 ή για εμπλοκή του συναλλασσόμενου ή του πραγματικού δικαιούχου σε εγκληματικές δραστηριότητες, με βάση την αξιολόγηση των στοιχείων της συναλλαγής, όπως η φύση της συναλλαγής, η κατηγορία χρηματοπιστωτικού μέσου, η συχνότητα, η πολυπλοκότητα και το ύψος της συναλλαγής, καθώς και η χρήση ή μη μετρητών, και του προσώπου, όπως το επάγγελμα, η οικονομική επιφάνεια, η συναλλακτική ή επιχειρηματική συμπεριφορά, η φήμη, το παρελθόν, το επίπεδο διαφάνειας του νομικού προσώπου-πελάτη και άλλα σημαντικά χαρακτηριστικά

N 4557/2018

- «**Ασυνήθης συναλλαγή ή δραστηριότητα**»: η συναλλαγή ή δραστηριότητα που δεν συνάδει με τη συναλλακτική, επιχειρηματική ή επαγγελματική συμπεριφορά του συναλλασσόμενου ή του πραγματικού δικαιούχου ή με την οικονομική τους επιφάνεια ή που δεν έχει προφανή σκοπό ή κίνητρο οικονομικής, επαγγελματικής ή προσωπικής φύσεως.
- «**Πραγματικός δικαιούχος**»: το ή τα φυσικά πρόσωπα, στα οποία τελικά ανήκει ο πελάτης, νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, ή τα οποία ελέγχουν αυτόν, καθώς και το ή τα φυσικά πρόσωπα για λογαριασμό των οποίων διεξάγεται συναλλαγή ή δραστηριότητα. Ως «πραγματικός δικαιούχος» νοείται ιδίως:
 - α) Όσον αφορά στις εταιρείες:
 - αα) Το ή τα φυσικά πρόσωπα στα οποία τελικά ανήκει η εταιρεία ή τα οποία ελέγχουν αυτή διά της κατοχής ή του ελέγχου αμέσως ή εμμέσως ικανού ποσοστού των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου ή άλλων ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων αυτής, μεταξύ άλλων και μέσω μετοχών στον κοιμιστή ή μέσω ελέγχου με άλλα μέσα.

N 4557/2018

- Η κατοχή ποσοστού μετοχών άνω του 25% ή ιδιοκτησιακού δικαιώματος άνω του 25% μιας εταιρείας από φυσικό πρόσωπο αποτελεί ένδειξη άμεσου ελέγχου αυτής. Η κατοχή ποσοστού μετοχών άνω του 25% ή ιδιοκτησιακού δικαιώματος άνω του 25% μιας εταιρείας από άλλη εταιρεία, ο έλεγχος της οποίας ασκείται από φυσικό ή φυσικά πρόσωπα ή από περισσότερες εταιρείες που ελέγχονται από το ίδιο ή τα ίδια φυσικά πρόσωπα, αποτελεί ένδειξη έμμεσου ελέγχου.
- Τα ανωτέρω δεν αφορούν στην περίπτωση εισηγμένης εταιρείας σε ρυθμιζόμενη αγορά που υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης, σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία ή ισοδύναμα διεθνή πρότυπα που εξασφαλίζουν επαρκή διαφάνεια σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο ή εταιρείας που διαπραγματεύεται σε Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης και υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης ισοδύναμες αυτών της ρυθμιζόμενης αγοράς.
- αβ) Αν, και μόνο εφόσον εξαντληθούν όλα τα δυνατά μέσα και ελλείψει βάσιμων υποψιών, δεν προσδιοριστεί κανένα πρόσωπο ως πραγματικός δικαιούχος, σύμφωνα με την περ. αα' ή αν υπάρχουν αμφιβολίες ως προς το ότι το πρόσωπο που προσδιορίστηκε είναι ο πραγματικός δικαιούχος, το ή τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν θέση ανώτατου διοικητικού στελέχους διευθύνοντος την εταιρεία. Τα υπόχρεα πρόσωπα τηρούν αρχεία των δράσεων που έχουν αναλάβει για να προσδιοριστεί ο πραγματικός δικαιούχος, σύμφωνα με τα ανωτέρω.

N 4557/2018

- **«Ανώτερο διοικητικό στέλεχος»:** το διευθυντικό στέλεχος ή ο υπάλληλος, ή το αιρετό ή διορισμένο μονομελές όργανο ή μέλος συλλογικού οργάνου διοίκησης με υψηλή ιεραρχική θέση, εφόσον γνωρίζει επαρκώς τον βαθμό έκθεσης του ιδρύματος ή του οργανισμού σε κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και συμμετέχει στη λήψη αποφάσεων που την επηρεάζουν, χωρίς να είναι απαραίτητα μέλος του διοικητικού συμβουλίου.

N 4557/2018

Βασικά Αδικήματα

- Για τους σκοπούς του παρόντος, ως «βασικά αδικήματα» νοούνται τα ακόλουθα:
 - α) η εγκληματική οργάνωση κατά το άρθρο 187 του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ, ν. [4619/2019](#), Α' 95),
 - β) οι τρομοκρατικές πράξεις, η τρομοκρατική οργάνωση και η αξιόποινη υποστήριξη και χρηματοδότησή τους κατά τα άρθρα 187Α, 187Β ΠΚ και 32 έως 35 του ν. 4689/2020 (Α' 103),
 - γ) η δωροληψία και η δωροδοκία πολιτικών προσώπων και δικαστικών λειτουργών κατά τα άρθρα 159, 159Α και 237 ΠΚ και η δωροληψία και η δωροδοκία υπαλλήλου κατά τα άρθρα 235 και 236 ΠΚ,
 - δ) η εμπορία επιρροής-μεσάζοντες και η δωροληψία και **δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα** κατά τα άρθρα 237Α και 396 ΠΚ και η δωροδοκία-δωροληψία για αλλοίωση αποτελέσματος αγώνα κατά το άρθρο 132 του ν. 2725/1999 (Α' 121),
 - ε) τα εγκλήματα κατά των τηλεπικοινωνιών κατά τις παρ. 1 έως 4 του άρθρου 292Α, τα άρθρα 292Β, 292Γ, 292Δ και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 292Ε ΠΚ και η παράνομη πρόσβαση σε σύστημα πληροφοριών ή σε δεδομένα κατά τα άρθρα 370Α, 370Β, 370Γ, τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 370Δ και το άρθρο 370Ε ΠΚ,

N 4557/2018

- στ) η ανθρωποκτονία με πρόθεση κατά το άρθρο 299 ΠΚ, η βαριά σωματική βλάβη κατά το άρθρο 310 ΠΚ, η θανατηφόρα βλάβη κατά το άρθρο 311 ΠΚ, η αρπαγή κατά το άρθρο 322 ΠΚ, η εμπορία ανθρώπων κατά το άρθρο 323Α ΠΚ, η αρπαγή ανηλίκων κατά το άρθρο 324 ΠΚ και η παράνομη κατακράτηση κατά το άρθρο 325 ΠΚ,
- ζ) η παραχάραξη νομίσματος και άλλων μέσων πληρωμής κατά το άρθρο 207 ΠΚ, η κυκλοφορία πλαστών νομισμάτων και άλλων μέσων πληρωμής κατά το άρθρο 208 ΠΚ, η καθ' υπέρβαση κατασκευή νομίσματος κατά το άρθρο 208Α ΠΚ, η πλαστογραφία και κατάχρηση ενσήμων κατά την παρ. 1 του άρθρου 208Γ ΠΚ, οι προπαρασκευαστικές πράξεις του άρθρου 211 ΠΚ, η πλαστογραφία κατά το άρθρο 216 ΠΚ, η διακεκριμένη πλαστογραφία πιστοποιητικών κατά την παρ. 3 του άρθρου 217 ΠΚ, η κλοπή κατά το άρθρο 372 ΠΚ, η διακεκριμένη κλοπή κατά το άρθρο 374 ΠΚ, **η υπεξαίρεση κατά το άρθρο 375 ΠΚ**, η ληστεία κατά το άρθρο 380 ΠΚ, η εκβίαση κατά το άρθρο 385 ΠΚ, η απάτη κατά το άρθρο 386 ΠΚ, η απάτη με υπολογιστή κατά το άρθρο 386Α ΠΚ, **η απάτη σχετικά με τις επιχορηγήσεις κατά το άρθρο 386Β ΠΚ**, η απιστία κατά το άρθρο 390 ΠΚ, η αποδοχή και διάθεση προϊόντων εγκλήματος κατά την παρ. 1 του άρθρου 394 ΠΚ και η τοκογλυφία κατά το άρθρο 404 ΠΚ,
- η) η διευκόλυνση προσβολών της ανηλικότητας κατά το άρθρο 348 ΠΚ, η πορνογραφία ανηλίκων κατά το άρθρο 348Α ΠΚ, η προσέλκυση παιδιών για γενετήσιους λόγους κατά το άρθρο 348Β ΠΚ, οι πορνογραφικές παραστάσεις ανηλίκων κατά το άρθρο 348Γ ΠΚ, η μαστροπεία κατά το άρθρο 349 ΠΚ και η γενετήσια πράξη με ανήλικο έναντι αμοιβής κατά το άρθρο 351Α ΠΚ,

N 4557/2018

- θ) τα εγκλήματα των άρθρων 20 έως και 23 του ν. 4139/2013 (Α' 74) περί εξαρτησιογόνων ουσιών,
 - ι) τα εγκλήματα των άρθρων 6, 15 και 17 του ν. 2168/ 1993 (Α' 147) περί θεμάτων που αφορούν όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικές ύλες, εκρηκτικούς μηχανισμούς,
 - ια) τα εγκλήματα των άρθρων 53, 54, 55, 61 και 63 του ν. 3028/2002 (Α' 153) περί προστασίας των αρχαιοτήτων και της πολιτιστικής κληρονομιάς,
 - ιβ) τα εγκλήματα των παρ. 1 και 3 του άρθρου 8 του ν.δ. 181/1974 (Α' 347) περί προστασίας από τις ιοντίζουσες ακτινοβολίες,
 - ιγ) τα εγκλήματα των παρ. 5 έως και 8 του άρθρου 29 και του άρθρου 30 του ν. [4251/2014](#) (Α' 80) περί μετανάστευσης και κοινωνικής ένταξης,
 - ιδ) τα εγκλήματα για την ποινική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης του άρθρου 24 του ν. 4689/2020 (Α' 103),
 - ιε) τα χρηματιστηριακά εγκλήματα των άρθρων 28 έως και 31 του ν. [4443/2016](#) (Α' 232),**
 - ιστ) τα εγκλήματα:**
 - ιστα) της φοροδιαφυγής του άρθρου 66 του ν. [4174/2013](#) (Α' 170) με την εξαίρεση του πρώτου εδαφίου της παρ. 5, και της διασυννοριακής απάτης σχετικά με τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) του άρθρου 23 του ν. 4689/2020,**
 - ιστβ) της λαθρεμπορίας των άρθρων 155 έως και 157 του ν. [2960/2001](#) (Α' 265),

N 4557/2018

- ιζ) τα εγκλήματα των παρ. 1 έως 3 του άρθρου 28 του ν. 1650/1986 (Α' 160) περί προστασίας του περιβάλλοντος και των παρ. 1 έως 5 του άρθρου 6 του ν. 4037/2012 (Α' 10) για τη θαλάσσια ρύπανση και της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 743/1977 (Α' 319), όπως κωδικοποιήθηκε σε ενιαίο κείμενο με το π.δ. 55/1998 (Α' 58) περί προστασίας του θαλασσιού περιβάλλοντος,
- ιη) τα εγκλήματα του άρθρου 66 του ν. 2121/1993 (Α'25) περί πνευματικής ιδιοκτησίας και των παρ. 1 και 2 του άρθρου 45 του ν. [4679/2020](#) (Α'71) περί εμπορικών σημάτων,
- ιθ) η πειρατεία κατά το άρθρο 215 του ν.δ. 187/1973 (Α' 261),
- **κ) τα εγκλήματα της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο του άρθρου 25 του ν. [1882/1990](#) (Α' 43), με την εξαίρεση της περ. α' της παρ. 1, καθώς και της μη καταβολής χρεών που προκύπτουν από χρηματικές ποινές ή πρόστιμα που έχουν επιβληθεί από τα δικαστήρια ή από διοικητικές και άλλες αρχές, και**
- κα) κάθε άλλο έγκλημα που τιμωρείται με ποινή στερητική της ελευθερίας, της οποίας το ελάχιστο όριο είναι άνω των τριών (3) μηνών, από το οποίο προκύπτει περιουσιακό όφελος.

Άρθρο 386B - Ποινικός Κώδικας (Νόμος 4619/2019)

Άρθρο 386B - Ποινικός Κώδικας (Νόμος 4619/2019) - Απάτη σχετική με τις επιχορηγήσεις

- 1. Όποιος κατά την υποβολή αιτήματος σε αρχή που είναι αρμόδια για την έγκριση επιχορήγησης εν γνώσει δηλώνει μη ορθά ή ελλιπή στοιχεία ή παραλείπει να γνωστοποιήσει γεγονότα, που προβλέπονται από τον νόμο ή από εκείνον που δίνει την επιχορήγηση βάσει νόμου, εφόσον με τα στοιχεία αυτά εγκρίνεται, παρέχεται ή αποφεύγεται η αξίωση επιστροφής, η επέκταση της παροχής ή η διατήρηση της επιχορήγησης προς τον ίδιο ή τρίτον τιμωρείται, εφόσον το αίτημα ικανοποιήθηκε, με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή και αν το ποσό της επιχορήγησης υπερβαίνει συνολικά το ποσό των 120.000 ευρώ επιβάλλεται κάθειρξη έως δέκα έτη και χρηματική ποινή.
- 2. Όποιος, σε εγκεκριμένη επιχορήγηση, χρησιμοποιεί αντικείμενο ή χρηματική παροχή, των οποίων η χρήση περιορίζεται από νομικές διατάξεις ή από εκείνον που δίνει την επιχορήγηση, κατά παράβαση των περιορισμών αυτών τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή.

Άρθρο 66 του ν. 4174/2013

Άρθρο 66. Εγκλήματα φοροδιαφυγής

- Έγκλημα φοροδιαφυγής διαπράττει όποιος με πρόθεση:
 - α) προκειμένου να αποφύγει την πληρωμή φόρου εισοδήματος, ενιαίου φόρου ιδιοκτησίας ακινήτων (ΕΝΦΙΑ) ή ειδικού φόρου ακινήτων (ΕΦΑ), αποκρύπτει από τα όργανα της Φορολογικής Διοίκησης φορολογητέα εισοδήματα από οποιαδήποτε πηγή ή περιουσιακά στοιχεία, ιδίως παραλείποντας να υποβάλει δήλωση ή υποβάλλοντας ανακριβή δήλωση ή καταχωρίζοντας στα λογιστικά αρχεία εικονικές (ολικά ή μερικά) δαπάνες ή επικαλούμενος στη φορολογική δήλωση τέτοιες δαπάνες, ώστε να μην εμφανίζεται φορολογητέα ύλη ή να εμφανίζεται αυτή μειωμένη,
 - β) προκειμένου να αποφύγει την πληρωμή του φόρου προστιθέμενης αξίας, του φόρου κύκλου εργασιών, του φόρου ασφαλιστρών και των παρακρατούμενων και επιρριπτόμενων φόρων, τελών ή εισφορών, δεν αποδίδει ή αποδίδει ανακριβώς ή συμψηφίζει ή εκπίπτει ανακριβώς αυτούς, καθώς και όποιος παραπλανά τη Φορολογική Διοίκηση με την παράσταση ψευδών γεγονότων ως αληθινών ή με την αθέμιτη παρασιώπηση ή απόκρυψη αληθινών γεγονότων και δεν αποδίδει ή αποδίδει ανακριβώς ή συμψηφίζει ή εκπίπτει ανακριβώς αυτούς ή λαμβάνει επιστροφή, καθώς και όποιος διακρατεί τέτοιους φόρους, τέλη ή εισφορές,
 - γ) προκειμένου να αποφύγει την πληρωμή φόρου πλοίων δεν αποδίδει ή αποδίδει ανακριβώς στο Δημόσιο το φόρο αυτόν.

Άρθρο 25 του ν. 1882/1990

Άρθρο 25. Ποινικό αδίκημα μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο και τρίτους

- Όποιος δεν καταβάλλει τα βεβαιωμένα στη Φορολογική Διοίκηση χρέη προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τεσσάρων (4) μηνών τιμωρείται με ποινή φυλάκισης:
- α) Ενός (1) τουλάχιστον έτους, εφόσον το συνολικό χρέος από κάθε αιτία, συμπεριλαμβανομένων των κάθε είδους τόκων ή προσαυξήσεων και λοιπών επιβαρύνσεων μέχρι την ημερομηνία σύνταξης του πίνακα χρεών, υπερβαίνει το ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ.
- β) Τριών (3) τουλάχιστον ετών, εφόσον το συνολικό χρέος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ανωτέρω περίπτωση α', υπερβαίνει το ποσό των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ.

N 4557/2018

Υπόχρεα πρόσωπα

- Για τους σκοπούς του παρόντος, ως υπόχρεα νοούνται τα εξής πρόσωπα:
- α) τα πιστωτικά ιδρύματα και κάθε πιστωτικός φορέας του ν. 4438/2016 (Α' 220),
- β) οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί,
- γ) **οι ορκωτοί ελεγκτές-λογιστές και οι εταιρείες ορκωτών ελεγκτών-λογιστών που έχουν εγγραφεί στο δημόσιο μητρώο της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων**, καθώς και οι ιδιώτες ελεγκτές,
- δ) οι εξωτερικοί λογιστές-φοροτεχνικοί και κάθε άλλο πρόσωπο που αναλαμβάνει να παρέχει, είτε άμεσα είτε μέσω άλλων συνδεδεμένων προσώπων, υλική βοήθεια, συνδρομή ή συμβουλές σχετικά με φορολογικά θέματα, ως κύρια επιχειρηματική ή επαγγελματική δραστηριότητα,

N 4557/2018

- ε) οι συμβολαιογράφοι και οι δικηγόροι, όταν συμμετέχουν, ενεργώντας εξ ονόματος και για λογαριασμό των πελατών τους, σε χρηματοπιστωτικές συναλλαγές ή συναλλαγές επί ακινήτων και όταν βοηθούν στον σχεδιασμό ή τη διενέργεια συναλλαγών για τους πελάτες τους σχετικά με: εα) την αγορά ή πώληση ακινήτων ή επιχειρήσεων, εβ) τη διαχείριση χρημάτων, τίτλων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων των πελατών τους, εγ) το άνοιγμα ή τη διαχείριση τραπεζικών λογαριασμών, λογαριασμών ταμιευτηρίου ή λογαριασμών τίτλων, καθώς και τη σύσταση χρηματικών παρακαταθηκών και προεχόντως αυτών που αφορούν σε εγγυοδοσίες που διατάσσονται από τη δικαστική αρχή στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, εδ) τις αναγκαίες εισφορές για τη σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση εταιρειών, εε) τη σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση εταιρειών, εμπιστευμάτων (trusts), εταιρειών εμπιστευματικής διαχείρισης, επιχειρήσεων, ιδρυμάτων ή ανάλογων σχημάτων ή αντίστοιχων νομικών μορφωμάτων,
- στ) φορείς παροχής υπηρεσιών σε εταιρείες εμπιστευματικής διαχείρισης ή επιχειρήσεις που δεν εμπίπτουν ήδη στο πεδίο εφαρμογής των περ. γ), δ) και ε),

N 4557/2018

- ζ) τα πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες σε εταιρείες ή εμπιστεύματα (trusts), στα οποία συμπεριλαμβάνονται αυτά που αναφέρονται στις περ. γ), δ) και ε), τα οποία παρέχουν κατά επιχειρηματική δραστηριότητα οποιαδήποτε από τις εξής υπηρεσίες σε τρίτα μέρη: ζα) συστήνουν εταιρείες ή άλλα νομικά πρόσωπα, ζβ) ασκούν τα ίδια ή μεριμνούν, ώστε άλλο πρόσωπο να ασκήσει καθήκοντα διευθυντή, διαχειριστή ή εταίρου εταιρείας ή κατόχου αντίστοιχης θέσης σε άλλα νομικά πρόσωπα ή μορφώματα, ζγ) παρέχουν καταστατική έδρα, επιχειρηματική διεύθυνση, ταχυδρομική ή διοικητική διεύθυνση και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές υπηρεσίες για εταιρεία ή κάθε άλλο νομικό πρόσωπο ή μόρφωμα, ζδ) ασκούν τα ίδια ή μεριμνούν, ώστε άλλο πρόσωπο να ασκήσει καθήκοντα εμπιστευματοδόχου ρητού εμπιστεύματος (express trust) ή αντίστοιχου νομικού μορφώματος, ζε) ενεργούν τα ίδια ή μεριμνούν, ώστε άλλο πρόσωπο να ενεργήσει ως πληρεξούσιος μετόχου εταιρείας, εφόσον η εταιρεία αυτή δεν είναι εισηγμένη σε οργανωμένη αγορά που υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης, σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία ή ισοδύναμα διεθνή πρότυπα,
- η) οι μεσίτες ακινήτων του ν. 4093/2012 (Α' 222), για συναλλαγές των οποίων η αξία ανέρχεται σε δέκα χιλιάδες (10.000) τουλάχιστον ευρώ, ανεξαρτήτως αν το ποσό αυτό αφορά σε αγορά, πώληση ή μηνιαίο μίσθωμα εκμίσθωσης ακινήτου, και οι μεσίτες πιστώσεων του ν. 4438/2016 (Α' 220) για σύμβαση πίστωσης που ανέρχεται σε δέκα χιλιάδες (10.000) τουλάχιστον ευρώ,

N 4557/2018

- θ) οι επιχειρήσεις καζίνο και τα καζίνο που λειτουργούν επί πλοίων στην Ελλάδα ή υπό ελληνική σημαία, καθώς και οι επιχειρήσεις, οργανισμοί και άλλοι φορείς που παρέχουν υπηρεσίες τυχερών παιγνίων και πρακτορεία που σχετίζονται με τις δραστηριότητες αυτές,
 - ι) οι έμποροι και οι εκπλειστηριαστές αγαθών μεγάλης αξίας, όταν η αξία της συναλλαγής ανέρχεται σε δέκα χιλιάδες (10.000) τουλάχιστον ευρώ, ανεξάρτητα από το αν αυτή διενεργείται με μία μόνο πράξη ή με περισσότερες, μεταξύ των οποίων φαίνεται να υπάρχει κάποια σχέση. Ως έμποροι αγαθών μεγάλης αξίας νοούνται ιδίως: ια) Οι επιχειρήσεις εξόρυξης, παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίας πολύτιμων και ημιπολύτιμων λίθων, οι επιχειρήσεις παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίας πολύτιμων μετάλλων και παράγωγων προϊόντων, οι επιχειρήσεις εμπορίας μαργαριταριών και κοραλλιών και οι επιχειρήσεις κατασκευής και εμπορίας κοσμημάτων και ρολογιών, ιβ) οι επιχειρήσεις εμπορίας παλαιών αντικειμένων αξίας (αντίκες), αρχαιοτήτων, μεταλλίων, παλαιών γραμματοσήμων και νομισμάτων και λοιπών συλλεκτικών ειδών αξίας, καθώς και οι επιχειρήσεις ή επαγγελματίες παραγωγής ή κατασκευής και εμπορίας έργων και αντικειμένων τέχνης γενικά, καθώς και μουσικών οργάνων, ιγ) πρόσωπα που εμπορεύονται ή ενεργούν ως μεσάζοντες στο εμπόριο έργων τέχνης, συμπεριλαμβανομένου του εμπορίου που πραγματοποιείται σε αίθουσες έργων τέχνης και οίκους δημοπρασιών,

N 4557/2018

- ιδ) οι επιχειρήσεις παραγωγής και εμπορίας ταπήτων και χαλιών, ειδών γουνοποιίας, δερμάτινων ειδών και ενδυμάτων γενικά, ιε) οι επιχειρήσεις εμπορίας επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, ελικοπτέρων, αεροσκαφών και σκαφών αναψυχής γενικά, ιστ) πρόσωπα που αποθηκεύουν, εμπορεύονται ή ενεργούν ως μεσάζοντες στο εμπόριο έργων τέχνης, όταν αυτό πραγματοποιείται από ελεύθερους λιμένες,
- ια) οι ενεχυροδανειστές και αργυραμοιβοί,
ιβ) οι πάροχοι υπηρεσιών ανταλλαγής μεταξύ εικονικών νομισμάτων και παραστατικών νομισμάτων,
ιγ) οι πάροχοι υπηρεσιών θεματοφυλακής ψηφιακών πορτοφολιών.
- **Όταν υπόχρεο φυσικό πρόσωπο αναλαμβάνει επαγγελματική δραστηριότητα ως υπάλληλος υπόχρεου νομικού προσώπου, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα βαρύνουν το νομικό πρόσωπο και όχι το φυσικό. Αν αναλαμβάνει επαγγελματική δραστηριότητα ως υπάλληλος ή συνεργαζόμενος με οποιαδήποτε σύμβαση ή συμφωνία με μη υπόχρεο νομικό πρόσωπο, το υπόχρεο φυσικό πρόσωπο τηρεί τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα, σύμφωνα με τις αποφάσεις της αρμόδιας αρχής που εποπτεύει την κατηγορία των υπόχρεων προσώπων στην οποία ανήκει το ανωτέρω φυσικό πρόσωπο.**

N 4557/2018

Αρμόδιες αρχές για την εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεων του N 4557/2018 από τα υπόχρεα πρόσωπα

- α) Η Τράπεζα της Ελλάδος για:
 - αα) τα πιστωτικά ιδρύματα, αβ) τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις και τους ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές, αγ) τις εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης, αδ) τις εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων, αε) τις εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων πιστωτικών ιδρυμάτων από δάνεια και πιστώσεις, αστ) τις εταιρείες παροχής πιστώσεων, αζ) τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος, αη) τα ιδρύματα πληρωμών, αθ) τις ταχυδρομικές εταιρείες, ως προς τις παρεχόμενες υπηρεσίες πληρωμών, αι) τα ανταλλακτήρια συναλλάγματος, αια) τις επιχειρήσεις της περ. ιθ' του στοιχείου 3 του άρθρου 3, αιβ) τα ιδρύματα μικροχρηματοδοτήσεων.
- β) Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για: βα) τις εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου μέχρι την εισαγωγή τους σε ρυθμιζόμενη αγορά ή πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης, ββ) τις εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων, βγ) τις εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και τους συνδεδεμένους αντιπροσώπους τους, βδ) τις εταιρείες επενδυτικής διαμεσολάβησης, βε) τις εταιρείες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών μέχρι την εισαγωγή τους σε ρυθμιζόμενη αγορά ή Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης, βστ) τις εταιρείες επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία μέχρι την εισαγωγή τους σε ρυθμιζόμενη αγορά ή πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης, βζ) τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων, βη) τους παρόχους υπηρεσιών ανταλλαγής μεταξύ εικονικών νομισμάτων και παραστατικών νομισμάτων, βθ) τους παρόχους υπηρεσιών θεματοφυλακής ψηφιακών πορτοφολιών. Στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τηρείται μητρώο των παρόχων των υποπερ. βη) και βθ). Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με την τήρηση και λειτουργία του, καθώς και τα δικαιολογητικά που υποχρεούνται να υποβάλουν οι πάροχοι των υποπερ. βη' και βθ' για την εγγραφή τους.

N 4557/2018

- γ) Το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας για τους ενεχυροδανειστές και τους αργυραμοιβούς.
- δ) Η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων για τους ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές και τις εταιρείες ορκωτών ελεγκτών-λογιστών, που έχουν εγγραφεί στο δημόσιο μητρώο της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, καθώς και για τους ιδιώτες ελεγκτές.
- ε) Η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) για: εα) τους εξωτερικούς λογιστές-φοροτεχνικούς, τα νομικά πρόσωπα παροχής λογιστικών-φοροτεχνικών υπηρεσιών, καθώς και κάθε άλλο πρόσωπο που αναλαμβάνει να παρέχει, είτε άμεσα είτε μέσω άλλων συνδεδεμένων προσώπων, υλική βοήθεια, συνδρομή ή συμβουλές σχετικά με φορολογικά θέματα, ως κύρια επιχειρηματική ή επαγγελματική δραστηριότητα, εβ) τους μεσίτες ακινήτων, εγ) τους εμπόρους και εκπλειστηριαστές αγαθών μεγάλης αξίας.
- στ) Η Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων για: στα) τις επιχειρήσεις καζίνο και τα καζίνο που λειτουργούν επί πλοίων στην Ελλάδα ή υπό ελληνική σημαία, στβ) τις επιχειρήσεις, τους οργανισμούς και τους άλλους φορείς που παρέχουν υπηρεσίες τυχερών παιγνίων, καθώς και τα πρακτορεία που σχετίζονται με τις δραστηριότητες αυτές.
- ζ) Το Υπουργείο Δικαιοσύνης για τους συμβολαιογράφους και τους δικηγόρους.
- θ) Για τα εγκατεστημένα στην Ελλάδα υποκαταστήματα χρηματοπιστωτικών οργανισμών που έχουν την έδρα τους στην αλλοδαπή, αρμόδια αρχή είναι η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή των ελληνικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών, οι οποίοι ασκούν αντίστοιχες δραστηριότητες με τους ανωτέρω χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς της αλλοδαπής.

Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

Εκτίμηση και διαχείριση κινδύνων – Γενικά

- α) Εκτίμηση κινδύνου σε επίπεδο επιχειρηματικής δραστηριότητας των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και των Ελεγκτικών Εταιρειών.
- Οι αποκομίζοντες έσοδα από εγκληματικές δραστηριότητες συχνά αναζητούν βοήθεια (ακούσια ή εκούσια) από λογιστές και επιχειρηματικούς συμβούλους για να συγκαλύψουν την πηγή των κεφαλαίων τους. Ορισμένες από τις υπηρεσίες των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών μπορεί να είναι χρήσιμες για αυτούς, κυρίως λόγω του κύρους και της αξιοπιστίας που χαίρει το επάγγελμα του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή διεθνώς.
- Τα κάτωθι είναι ενδεικτικά παραδείγματα υπηρεσιών τις οποίες θα μπορούσαν να επιζητήσουν άτομα τα οποία επιδιώκουν τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες:
- Συμβουλευτικές υπηρεσίες για τη σύσταση καταπιστευμάτων, εταιρειών ή άλλων επιχειρηματικών σχημάτων.
- Επενδυτικές συμβουλές.
- Συμβουλές για την κεφαλαιακή διάρθρωση, την έκδοση κινητών αξιών, τη βιομηχανική στρατηγική, συγχωνεύσεις και εξαγορές.
- Ρύθμιση δανείων.

Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

- Παροχή συμβουλών ή παροχή βοήθειας σε άτομα για την οργάνωση των προσωπικών τους υποθέσεων.
- Παροχή βοήθειας για αγορά και πώληση ακινήτων ή/ και νομικής οντότητας (μετοχές, εταιρικά μερίδια).
- Βοήθεια στη διαχείριση κεφαλαίων, τίτλων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων.
- Βοήθεια στη διαχείριση τραπεζικών λογαριασμών.
- Η εκτίμηση κινδύνου σε επίπεδο επιχειρηματικής δραστηριότητας συμβάλλει στην κατανόηση από τους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές και τις Ελεγκτικές Εταιρείες των περιπτώσεων στις οποίες εκτίθενται σε κίνδυνο ΞΧ/ ΧΤ και των τομέων της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας στους οποίους πρέπει να δίνουν προτεραιότητα στην καταπολέμηση ΞΧ/ΧΤ, , όσο και τους άλλους όρους που επιβάλλονται από τη νομοθεσία ή τα ελεγκτικά πρότυπα σχετικά με τους κανόνες αμεροληψίας και διαφάνειας, καθώς και να καθορίζουν κριτήρια «**μη αποδεκτού**» **κινδύνου**.

Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

- Ποιος είναι ο μη αποδεκτός κίνδυνος;
- Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες οφείλουν να λαμβάνουν κάθε πρόσφορο μέτρο, περιλαμβανομένης της άρνησης άσκησης του ελέγχου ή της διακοπής αυτού, σε περίπτωση που:
 - α) **δεν κατέστη δυνατή η πλήρης πιστοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου,**
 - β) **δεν κατέστη δυνατή η εφαρμογή των λοιπών μέτρων δέουσας επιμέλειας.**
- Όταν η διακοπή της επιχειρηματικής σχέσης επιβάλλεται λόγω των ανωτέρω (α), (β) ή λόγω βάσιμων υποψιών για συμμετοχή του πελάτη σε ΞΧ/ΧΤ, ωστόσο δεν καθίσταται δυνατή αυτή η διακοπή λόγω υποψιών που μπορεί να δημιουργηθούν στον πελάτη για το ενδεχόμενο ενημέρωσης της Αρχής, η σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης ολοκληρώνεται και οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες ενημερώνουν σχετικά την Αρχή

Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

- β) **Δέουσα επιμέλεια (εφεξής «ΔΕΠ») ως προς τον πελάτη. Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες χρησιμοποιούν τα αποτελέσματα από την εκτίμηση κινδύνου που διενεργούν σε επίπεδο επιχειρηματικής δραστηριότητας για την τεκμηρίωση της απόφασής τους όσον αφορά το κατάλληλο επίπεδο και είδος ΔΕΠ που θα εφαρμόζουν στις επιμέρους επιχειρηματικές σχέσεις τους.**

Πριν από τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες εφαρμόζουν μέτρα ΔΕΠ σύμφωνα με τον ν. [4557/2018](#), όπως ισχύει σήμερα.

- Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες προσαρμόζουν την έκταση των μέτρων συνήθους ΔΕΠ ανάλογα το είδος της επιχειρηματικής σχέσης που αναλαμβάνουν και με τον βαθμό του κινδύνου. Όταν ο κίνδυνος που συνδέεται με επιχειρηματική σχέση είναι χαμηλός, οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες δύνανται να εφαρμόζουν μέτρα απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη (απλουστευμένη ΔΕΠ). Όταν ο κίνδυνος που συνδέεται με επιχειρηματική σχέση είναι μέτριος, οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες εφαρμόζουν μέτρα συνήθους δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη (συνήθης ΔΕΠ). Όταν ο κίνδυνος που συνδέεται με επιχειρηματική σχέση είναι αυξημένος, οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες εφαρμόζουν μέτρα αυξημένης δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη (αυξημένη ΔΕΠ).

N 4557/2018

Περιπτώσεις εφαρμογής δέουσας επιμέλειας

- Τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη στις εξής περιπτώσεις όταν:
 - α) συνάπτουν επιχειρηματική σχέση, **Παράγραφος 16, άρθρου 3 N 4557/2018.**
«Επιχειρηματική σχέση»: η επιχειρηματική, επαγγελματική ή εμπορική σχέση η οποία συνδέεται με τις επαγγελματικές δραστηριότητες των υπόχρεων προσώπων και η οποία αναμένεται, κατά το χρόνο σύναψής της, ότι θα έχει κάποια διάρκεια.
 - β) διενεργούν περιστασιακή συναλλαγή που: βα) ανέρχεται σε ποσό ίσο ή μεγαλύτερο των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ είτε η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με μία και μόνη πράξη είτε με περισσότερες που φαίνεται να συνδέονται μεταξύ τους, ββ) αποτελεί μεταφορά χρηματικών ποσών, σύμφωνα με τον ορισμό του στοιχείου 9 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/847 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 141) άνω των χιλίων (1.000) ευρώ,
 - γ) πρόκειται για πρόσωπα που εμπορεύονται αγαθά και διενεργούν περιστασιακή συναλλαγή σε μετρητά που αφορά σε ποσό δέκα χιλιάδων (10.000) τουλάχιστον ευρώ, ανεξάρτητα από το αν διενεργείται με μία μόνη πράξη ή με περισσότερες που φαίνεται να συνδέονται μεταξύ τους,

N 4557/2018

- δ) πρόκειται για παρόχους υπηρεσιών τυχερών παιγνίων που διενεργούν συναλλαγή που αφορά σε ποσό δύο χιλιάδων (2.000) τουλάχιστον ευρώ κατά την κατάθεση του στοιχήματος, την είσπραξη των κερδών ή και στις δύο περιπτώσεις, ανεξάρτητα από το αν η συναλλαγή διενεργείται με μία μόνη πράξη ή με περισσότερες που φαίνεται να συνδέονται μεταξύ τους,
- ε) υπάρχει υπόνοια νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ανεξάρτητα από κάθε παρέκκλιση, εξαίρεση ή κατώτατο όριο ποσού,
- στ) υπάρχουν αμφιβολίες για την ακρίβεια, την πληρότητα ή την επάρκεια των στοιχείων που συγκεντρώθηκαν προηγουμένως για την πιστοποίηση και την επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου.

Τα ανωτέρω ποσά υπολογίζονται χωρίς Φ.Π.Α. ή άλλες νόμιμες κρατήσεις που επιβαρύνουν τον πελάτη.

N 4557/2018

Χρόνος εφαρμογής δέουσας επιμέλειας

- Με την επιφύλαξη των όσων προβλέπονται στις παρ. 2, 3 και 4, **η πιστοποίηση και η επαλήθευση των στοιχείων ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου πραγματοποιείται πριν από τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης ή τη διενέργεια της συναλλαγής. Κάθε φορά που συνάπτεται νέα επιχειρηματική σχέση με νομικό πρόσωπο, με εμπιστευμα ή νομικό μόνρφωμα που έχει δομή ή λειτουργίες παρεμφερείς των εμπιστευμάτων που υπόκεινται στην καταχώριση πληροφοριών σχετικά με τους πραγματικούς δικαιούχους σύμφωνα με τα άρθρα 20 και 21, τα υπόχρεα πρόσωπα συλλέγουν σχετικό αποδεικτικό εγγραφής σε μητρώο πραγματικών δικαιούχων.**
- **Η επαλήθευση των στοιχείων ταυτότητας προσώπων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 επιτρέπεται να ολοκληρώνεται κατά τη διάρκεια της σύναψης της επιχειρηματικής σχέσης, εφόσον αυτό απαιτείται για να μη διακοπεί η ομαλή διεξαγωγή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και εφόσον ο κίνδυνος διάπραξης νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι μικρός. Στις περιπτώσεις αυτές, οι εν λόγω διαδικασίες επαλήθευσης περατώνονται το συντομότερο δυνατό μετά την αρχική επαφή.**

Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

Πως γίνεται η πιστοποίηση και η επαλήθευση των στοιχείων ταυτότητας του πελάτη; Το ερώτημα αυτό μας το καλύπτει πλέον το παράρτημα Ι της Κανονιστικής Πράξης της ΕΛΤΕ.

Συγκεκριμένα:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΞΑΚΡΙΒΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΛΑΤΗ

1. Τα στοιχεία που απαιτούνται για την εξακρίβωση της ταυτότητας των πελατών (φυσικών και νομικών προσώπων) των Εταιρειών και τα απαιτούμενα έγγραφα για την επαλήθευση των εν λόγω στοιχείων είναι ενδεικτικά τα εξής:

Α. Φυσικά Πρόσωπα	
Στοιχεία εξακρίβωσης της ταυτότητας του πελάτη	Ενδεικτικά έγγραφα επαλήθευσης της ταυτότητας του πελάτη (διαζευκτικά ή αθροιστικά, κατά περίπτωση)
- Ονοματεπώνυμο και πατρώνυμο- Αριθμός δελτίου ταυτότητας ή διαβατηρίου και εκδόσασα αρχή- Ημερομηνία και τόπος γέννησης- Υπηκοότητα	- Δελτίο Αστυνομικής Ταυτότητας- Διαβατήριο σε ισχύ- Ταυτότητα υπηρετούντων στα Σώματα Ασφαλείας και στις Ένοπλες Δυνάμεις- Δελτίο Ταυτότητας Ομογενούς
- Διεύθυνση κατοικίας (χώρα διαμονής, οδός, αριθμός, ΤΚ, πόλη, περιφερειακή ενότητα, περιφέρεια) Φορολογική κατοικία και Tax ID- Στοιχεία επικοινωνίας/ αλληλογραφίας (χώρα, οδός, αριθμός, ΤΚ, πόλη, περιφερειακή ενότητα, περιφέρεια τηλέφωνο σταθερό, τηλ. κινητό, fax, e-mail)	- Πρόσφατος λογαριασμός Οργανισμού Κοινής Ωφελείας- Μισθωτήριο Συμβόλαιο που έχει υποβληθεί ηλεκτρονικά στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)- Πράξη Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου (Εκκαθαριστικό Σημείωμα) ή βεβαίωση απόδοσης ΑΦΜ ή λοιπά έγγραφα εκδόσεως Δ.Ο.Υ.- Άδεια διαμονής ή παραμονής σε ισχύ
- Ασκούμενο επάγγελμα και επαγγελματική διεύθυνση (ανεξαρτήτως αν πρόκειται για ιδιώτη ή επαγγελματία)	- Βεβαίωση του εργοδότη- Αντίγραφο πρόσφατης μισθοδοσίας- Επαγγελματική ταυτότητα- Παραστατικό Ασφαλιστικού Φορέα ή Επαγγελματικού Φορέα
- Αριθμός φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.)	- Πράξη Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου (Εκκαθαριστικό Σημείωμα) ή βεβαίωση απόδοσης ΑΦΜ ή λοιπά έγγραφα εκδόσεως Δ.Ο.Υ.

Β. Κεφαλαιουχικές Εταιρείες
Ανώνυμες Εταιρείες (Α.Ε.), Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.)
και Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Εταιρείες (Ι.Κ.Ε.)

Στοιχεία εξακρίβωσης της ταυτότητας του πελάτη	Ενδεικτικά έγγραφα επαλήθευσης της ταυτότητας του πελάτη (διαζευκτικά ή αθροιστικά, κατά περίπτωση)
- Επωνυμία, σκοπός, έδρα (χώρα, οδός, αριθμός, ΤΚ, πόλη, περιφερειακή ενότητα, περιφέρεια)- Στοιχεία επικοινωνίας (τηλέφωνο σταθερό, τηλ. κινητό, fax, e-mail)- Ονόματα των μελών του διοικητικού συμβουλίου και, προκειμένου για Ε.Π.Ε., τα ονόματα των εταίρων της- Νόμιμοι εκπρόσωποι της εταιρείας και τα στοιχεία εξακρίβωσης της ταυτότητάς τους, καθώς και των τυχόν πραγματικών δικαιούχων, όπως αυτά ορίζονται στον Πίνακα Α- Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.)- Αριθμός Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.)	- Αντίγραφο του δημοσιευμένου στο Γ.Ε.ΜΗ. καταστατικού και τυχόν τροποποιήσεων αυτού- Αντίγραφο πράξης διορισμού των προσώπων που ασκούν τη διαχείριση της εταιρείας και του νόμιμου εκπροσώπου της- Τα κατά περίπτωση οριζόμενα έγγραφα στον Πίνακα Α (για τους νομίμους εκπροσώπους και τυχόν πραγματικούς δικαιούχους)- Πράξη Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου (Εκκαθαριστικό Σημείωμα) ή βεβαίωση έναρξης εργασιών μη φυσικού προσώπου ή λοιπά έγγραφα εκδόσεως Δ.Ο.Υ. (για το νομικό πρόσωπο)

Γ. Προσωπικές Εταιρείες	
Στοιχεία εξακρίβωσης της ταυτότητας του πελάτη	Ενδεικτικά έγγραφα επαλήθευσης της ταυτότητας του πελάτη (διαζευκτικά ή αθροιστικά, κατά περίπτωση)
- Επωνυμία, διάρκεια, σκοπός, έδρα (χώρα, οδός, αριθμός, ΤΚ, πόλη, περιφερειακή ενότητα, περιφέρεια) - Στοιχεία επικοινωνίας (τηλέφωνο σταθερό, τηλ. κινητό, fax, e-mail) - Ονόματα εταίρων - Νόμιμοι εκπρόσωποι της εταιρείας και τα στοιχεία εξακρίβωσης της ταυτότητάς τους, καθώς και των τυχόν πραγματικών δικαιούχων, όπως αυτά ορίζονται στον Πίνακα Α - Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) - Αριθμός Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.)	- Αντίγραφο του δημοσιευμένου στο Γ.Ε.ΜΗ. καταστατικού και τυχόν τροποποιήσεων αυτού - Τα κατά περίπτωση οριζόμενα έγγραφα στον Πίνακα Α (για τους νομίμους εκπροσώπους και τυχόν πραγματικούς δικαιούχους) - Πράξη Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου (Εκκαθαριστικό Σημείωμα) ή βεβαίωση έναρξης εργασιών μη φυσικού προσώπου ή λοιπά έγγραφα εκδόσεως Δ.Ο.Υ. (για το νομικό πρόσωπο)

2. Σε περίπτωση που ο συμβαλλόμενος ή συναλλασσόμενος ενεργεί για λογαριασμό τρίτου προσώπου, φυσικού ή νομικού, εκτός από την απόδειξη της δικής του ταυτότητας κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, απαιτείται και η εξακρίβωση και επαλήθευση των στοιχείων ταυτότητας του τρίτου προσώπου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ίδια παράγραφο, καθώς και η προσκόμιση στους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές και τις Ελεγκτικές Εταιρείες της εξουσιοδότησης του συμβαλλόμενου ή συναλλασσόμενου να ενεργεί για λογαριασμό του τρίτου προσώπου.

3. Σε περίπτωση που ο πελάτης είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή σχήμα ή οντότητα χώρας του εξωτερικού, ως προς την εξακρίβωση της ταυτότητας έχουν ανάλογη εφαρμογή τα οριζόμενα στο Παράρτημα αυτό. Ως έγγραφα επαλήθευσης μπορούν να γίνονται δεκτά οποιαδήποτε νομιμοποιητικά έγγραφα εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές της χώρας προέλευσης του πελάτη, συμπεριλαμβανομένων βεβαιώσεων ή εγγράφων των αρμοδίων αρχών που τηρούν σχετικά μητρώα και δεδομένα, ή άλλα αποδεικτικά εν γένει έγγραφα, σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας αυτής. Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες μπορούν να ζητούν μετάφραση των απαιτούμενων εγγράφων για την κατανόηση του περιεχομένου τους.

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες αποδέχονται είτε πρωτότυπα έγγραφα, είτε επικυρωμένα αντίγραφα αυτών, είτε φωτοτυπίες εγγράφων, το περιεχόμενο των οποίων δύναται να επαληθευθεί εύκολα.

Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

γ) Διαμόρφωση ολοκληρωμένης εικόνας του κινδύνου.

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες συγκεντρώνουν επαρκείς πληροφορίες, ώστε να έχουν τη βεβαιότητα ότι έχουν εντοπίσει όλους τους συναφείς **παράγοντες κινδύνου**, εφαρμόζοντας, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο, πρόσθετα μέτρα ΔΕΠ, και αξιολογούν τους εν λόγω παράγοντες κινδύνου προκειμένου να διαμορφώνουν ολοκληρωμένη εικόνα του κινδύνου που συνδέεται με συγκεκριμένη επιχειρηματική σχέση.

Οι **παράγοντες κινδύνου** αναπτύσσονται στους εξής άξονες:

-κλάδος δραστηριότητας

-οι χώρες ή γεωγραφικές περιοχές στις οποίες δραστηριοποιείται ο πελάτης,

-οι συγκεκριμένες υπηρεσίες που ζητεί, καθώς και οι δίαυλοι που χρησιμοποιεί κάθε Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής και Ελεγκτική Εταιρεία για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών.

Για να γίνουν πιο κατανοητοί οι άξονες αυτές παρέχεται ενδεικτική λίστα παραγόντων κινδύνου που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στο άρθρο 4 της Κανονιστικής Πράξης και παρεμφερής στο Παράρτημα ΙΙ του Ν 4557/2018 ενώ στο Παράρτημα Ι του Ν 4557/2018 αναφέρονται ενδεικτικοί παράγοντες που μειώνουν τον κίνδυνο. Επίσης στις περιπτώσεις παροχής ελεγκτικών υπηρεσιών οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες θα πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη τα παραδείγματα παραγόντων κινδύνου απάτης που απαριθμούνται στα παραρτήματα του Διεθνούς Πρότυπου Ελέγχου 240 «Ευθύνες του ελεγκτή σχετικά με απάτη στον έλεγχο οικονομικών καταστάσεων», καθώς και το παράρτημα 2 (συνθήκες και γεγονότα που μπορεί να υποδηλώνουν κινδύνους ουσιώδους σφάλματος) του Διεθνούς Πρότυπου Ελέγχου 315 «Εντοπισμός και εκτίμηση των κινδύνων ουσιώδους σφάλματος μέσω κατανόησης της οντότητας και του περιβάλλοντός της».

Ας ξεκινήσουμε από τους παράγοντες που απαριθμούνται άρθρο 4 της Κανονιστικής Πράξης:

Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

Παράγοντες κινδύνου ως προς τον πελάτη

Κατά τον εντοπισμό του κινδύνου που συνδέεται με τους πελάτες τους, οι βασικοί παράγοντες κινδύνου που θα πρέπει να εξετάσουν οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες είναι:

- α) Εάν ο πελάτης δραστηριοποιείται σε τομείς όπου οι ευκαιρίες για ΞΧ/ΧΤ είναι ιδιαίτερως αυξημένες (π.χ. επιχειρήσεις εντάσεως μετρητών).
- β) Πελάτες οι οποίοι είναι πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα (ΠΕΠ) ή πελάτες που οι πραγματικοί τους δικαιούχοι είναι ΠΕΠ.
- γ) Πελάτες που διεξάγουν τις επιχειρηματικές σχέσεις τους ή ζητούν υπηρεσίες σε ασυνήθιστες ή αντισυμβατικές συνθήκες.
- δ) Συνθήκες που δυσχεραίνουν τον προσδιορισμό του πραγματικού δικαιούχου του πελάτη ή πελάτες που προσπαθούν να εμποδίσουν την κατανόηση της δραστηριότητάς τους, της ιδιοκτησίας ή της φύσης των συναλλαγών τους, π.χ. μέσω πολύπλοκων ιδιοκτησιακών σχημάτων (εταιρείες κελύφη), νομικών οντοτήτων με ανώνυμες μετοχές, κ.λπ.

Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

- ε) Πελάτες με σημαντική δραστηριότητα ή θυγατρικές με τέτοια δραστηριότητα σε χώρες αυξημένου κινδύνου.
- στ) Επιχειρήσεις έντασης μετρητών (όπως για παράδειγμα επιχειρήσεις υπηρεσιών μεταφοράς χρημάτων, ανταλλακτήρια συναλλαγματος, μεσίτες (brokers) κρυπτονομισμάτων, καζίνο, στοιχηματικές εταιρείες, επιχειρήσεις τυχερών παιγνίων, έμποροι πολυτιμών μετάλλων και λίθων).
- ζ) Επιχειρήσεις οι οποίες κανονικά δεν είναι έντασης μετρητών, εντούτοις συναλλάσσονται με μεγάλα ποσά σε μετρητά.
- η) Μη κερδοσκοπικοί ή φιλανθρωπικοί οργανισμοί που πραγματοποιούν συναλλαγές για τις οποίες δεν υπάρχει προφανής και εύλογος οικονομικός σκοπός ή δεν φαίνεται να υπάρχει σχέση μεταξύ της δηλωμένης δραστηριότητας του οργανισμού και της ιδιότητας του άλλου συναλλασσόμενου μέρους.
- θ) Πελάτες οι οποίοι χρησιμοποιούν χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή επαγγελματίες που είναι ή θα ήταν υπόχρεα πρόσωπα με βάση την ελληνική νομοθεσία (ν. 4557/2018, όπως ισχύει σήμερα) του μη χρηματοπιστωτικού τομέα, τα οποία όμως δεν υπόκεινται σε επαρκείς νόμους και μέτρα για την αντιμετώπιση του ΞΧ/ΧΤ ή/και δεν εποπτεύονται επαρκώς από αρμόδιες αρχές.

Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

- ι) Πελάτες οι οποίοι φαίνεται να ενεργούν σύμφωνα με τις οδηγίες κάποιου άλλου μη εμφανούς μέρους.
- ια) Τα μέλη διοίκησης του πελάτη αποφεύγουν τις προσωπικές συναντήσεις με τον Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.
- ιβ) Πελάτες οι οποίοι ζητούν την ολοκλήρωση της ανατεθειμένης εργασίας σε ασυνήθιστα σύντομο χρονικό διάστημα, χωρίς εύλογη εξήγηση, σε βαθμό που αυτό θα καθιστούσε δύσκολο ή αδύνατο για τους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές και τις Ελεγκτικές Εταιρείες να πραγματοποιήσουν μια κατάλληλη αξιολόγηση κινδύνου.
- ιγ) Πελάτες φυσικά πρόσωπα ή πραγματικοί δικαιούχοι πελατών με άδηλο τόπο κατοικίας ή με πολλές ταχυδρομικές διευθύνσεις χωρίς επαρκή αιτιολόγηση.
- ιδ) Πελάτες φυσικά πρόσωπα ή πραγματικοί δικαιούχοι πελατών που διαθέτουν κεφάλαια τα οποία είναι προφανώς και ανεξήγητα δυσανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους (π.χ. ηλικία, εισόδημα, επάγγελμα).
- ιε) Πελάτες που αλλάζουν τα μέσα πληρωμής τους για μια συναλλαγή την τελευταία στιγμή και χωρίς αιτιολόγηση (ή με ύποπτη αιτιολόγηση) ή υπάρχει ανεξήγητη έλλειψη πληροφοριών ή διαφάνειας στη συναλλαγή. Αυτός ο κίνδυνος επεκτείνεται σε καταστάσεις όπου πραγματοποιούνται αλλαγές της τελευταίας στιγμής για να καταστεί δυνατή η πληρωμή χρημάτων από/ προς τρίτο.
- ιστ) Πελάτες που χωρίς επαρκή αιτιολόγηση πραγματοποιούν συναλλαγές αποκλειστικά ή κυρίως μέσω της χρήσης εικονικών

Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

- νομισμάτων, με σκοπό τη διατήρηση της ανωνυμίας τους.
- ιζ) Πελάτες που προσφέρουν ασυνήθιστα και αδικαιολόγητα υψηλές αμοιβές για συγκεκριμένες υπηρεσίες. Ωστόσο, οι καλόπιστες συμφωνίες για ενδεχόμενη πληρωμή πρόσθετων έκτακτων αμοιβών ως ανταμοιβή εξαιρετικής επίδοσης δεν θα πρέπει κανονικά να θεωρούνται παράγοντας κινδύνου.
- ιη) Ασυνήθιστα υψηλά επίπεδα περιουσιακών στοιχείων ή ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές σε σύγκριση με αυτό που εύλογα αναμένεται από πελάτες με παρόμοια χαρακτηριστικά μπορεί να υποδηλώνουν ότι ένας πελάτης που δεν θα εθεωρείτο άλλως ως υψηλότερου κινδύνου θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως τέτοιος.
- ιθ) Ύπαρξη συγκεκριμένων συναλλαγών, δομών, εγκαταστάσεων, διεθνών δραστηριοτήτων ή άλλων παραγόντων που δεν συνάδουν με την κατανόηση του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή και της Ελεγκτικής Εταιρείας σχετικά με την επιχειρηματική ή οικονομική κατάσταση του πελάτη.
- κ) Υποψίες ότι ο πελάτης είναι συμβαλλόμενο μέρος σε εικονική δανειακή σύμβαση ή εμπλέκεται σε εικονικές εμπορικές συναλλαγές (εικονικά τιμολόγια).
- κα) Η μεταφορά της έδρας μιας εταιρείας σε άλλη δικαιοδοσία χωρίς πραγματική οικονομική δραστηριότητα στη χώρα προορισμού ενέχει τον κίνδυνο δημιουργίας εταιρειών κελυφών οι οποίες θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την απόκρυψη του πραγματικού δικαιούχου.

Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

- κβ) Η σχέση μεταξύ του αριθμού των εργαζομένων προς την δομή και τη φύση της επιχείρησης διαφέρει από τη συνήθη αναλογία του κλάδου (π.χ. ο κύκλος εργασιών μιας εταιρείας είναι υπερβολικά υψηλός λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των υπαλλήλων και των περιουσιακών στοιχείων που χρησιμοποιούνται σε σύγκριση με παρόμοιες επιχειρήσεις).
- κγ) Ξαφνική δραστηριότητα από έναν προηγουμένως αδρανή πελάτη χωρίς καμία σαφή εξήγηση.
- κδ) Πελάτες που ξεκινούν ή αναπτύσσουν μια επιχείρηση με απρόσμενο προφίλ ή μη φυσιολογικούς επιχειρηματικούς κύκλους ή πελάτες που εισέρχονται σε νέες ή αναδυόμενες αγορές, ειδικά εάν αυτές οι αγορές μπορεί να είναι έντασης μετρητών.
- κε) Ενδείξεις ότι ο πελάτης είναι απρόθυμος να λάβει τυχόν απαραίτητες κρατικές αδειοδοτήσεις.
- κστ) Συχνές ή ανεξήγητες αλλαγές ελεγκτών, λογιστών, επαγγελματικών συμβούλων ή μελών της διοίκησης.
- κζ) Ο Πελάτης είναι απρόθυμος να παράσχει όλες τις ζητούμενες πληροφορίες ή ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής έχει βάσιμους λόγους να υποπτεύεται ότι οι παρεχόμενες πληροφορίες είναι λανθασμένες ή ανεπαρκείς. κη) Πρόσωπα που επιδιώκουν να αποκτήσουν άδεια διαμονής στην Ελλάδα ως αντάλλαγμα για μεταφορά κεφαλαίων, αγορά ακινήτων ή κρατικών ομολογών ή επενδύσεις σε εταιρικές οντότητες (π.χ. η λεγόμενη «χρυσή βίζα» του ν. 4146/2013).

Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

Παράγοντες κινδύνου ως προς χώρες και γεωγραφικές περιοχές (δικαιοδοσίες)

Κατά τον εντοπισμό του κινδύνου που συνδέεται με χώρες και γεωγραφικές περιοχές, οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες εξετάζουν τον κίνδυνο σχετικά με:

- α) τις δικαιοδοσίες στις οποίες έχουν την έδρα τους ο πελάτης και ο πραγματικός δικαιούχος,
- β) τις δικαιοδοσίες που αποτελούν τον κύριο τόπο δραστηριότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου και
- Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες εξετάζουν τους παράγοντες κινδύνου αναφορικά με τον προσδιορισμό:
 - α) της αποτελεσματικότητας του καθεστώτος ΞΧ/ΧΤ μιας χώρας,
 - β) του επιπέδου του κινδύνου χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που συνδέεται με μια χώρα,
 - γ) του επιπέδου διαφάνειας και φορολογικής συμμόρφωσης μιας χώρας και
 - δ) του κινδύνου που συνδέεται με τη συχνότητα διάπραξης βασικών αδικημάτων σχετικά με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

Παράγοντες κινδύνου ως προς τις υπηρεσίες και τον δίαυλο παροχής υπηρεσιών

Κατά τον εντοπισμό του κινδύνου που συνδέεται με τις υπηρεσίες που ζητεί ο πελάτης οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες εξετάζουν τον κίνδυνο σχετικά με:

- α) Το επίπεδο διαφάνειας που χαρακτηρίζει την υπηρεσία.
- β) Την πολυπλοκότητα της υπηρεσίας.
- γ) Την αξία ή το μέγεθος της υπηρεσίας.
- δ) Τον βαθμό στον οποίο η επιχειρηματική σχέση διεξάγεται χωρίς φυσική παρουσία των μερών.
- ε) Τυχόν πρόσωπα που συνέστησαν τον πελάτη ή διαμεσολαβητές, τους οποίους ενδέχεται να χρησιμοποιούν οι πελάτες.
- στ) Υπηρεσίες μέσω των οποίων οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες θα μπορούσαν στην πράξη, εκουσίως, να ενισχύσουν τη θέση, τη φήμη και την αξιοπιστία του πελάτη σε τρίτους, χωρίς ανάλογη γνώση των υποθέσεων του πελάτη.
- ζ) Υπηρεσίες που θα μπορούσαν να αποκρύψουν την πραγματική ιδιοκτησία από τις αρμόδιες αρχές.
- η) Υπηρεσίες που ζητούνται από τον πελάτη για τις οποίες ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής και η Ελεγκτική Εταιρεία δεν διαθέτουν εμπειρία, εκτός εάν το αίτημα παραπεμφθεί σε κατάλληλα εκπαιδευμένο επαγγελματία για συμβουλές.

N 4557/2018

Παράρτημα Ι

Ενδεικτικός κατάλογος των παραγόντων και των τύπων αποδεικτικών στοιχείων ως προς την ύπαρξη δυνητικά χαμηλότερου κινδύνου, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 15.

1. Παράγοντες κινδύνου ως προς τον πελάτη:

- α) εταιρεία, της οποίας οι μετοχές είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο που λειτουργεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ή σε άλλο κράτος με νομοθεσία συμβατή προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ (L 173/12.06.2014), που διασφαλίζει επαρκή διαφάνεια ως προς τον πραγματικό δικαιούχο,
- β) δημόσια αρχή ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου
- ή επιχείρηση που ανήκει κατά πλειοψηφία σε κρατικό φορέα, ή όργανο ή οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή δημόσιος διεθνής οργανισμός,
- γ) πελάτες που είναι κάτοικοι ή εδρεύουν σε γεωγραφικές περιοχές χαμηλότερου κινδύνου, όπως καθορίζονται στο σημείο 3.

2. Παράγοντες κινδύνου ως προς προϊόντα, υπηρεσίες συναλλαγές ή διαύλους παροχής προϊόντων ή υπηρεσιών:

- α) ασφαλιστικές συμβάσεις ζωής, όταν το ποσό των ασφαλίσεων που πρόκειται να καταβληθούν κατά τη διάρκεια ενός έτους είναι χαμηλό,

N 4557/2018

- β) συμβάσεις συνταξιοδοτικής ασφάλισης, με τον όρο ότι οι συμβάσεις αυτές δεν περιλαμβάνουν ρήτρα εξαγοράς, ούτε μπορεί να χρησιμοποιηθούν ως εγγύηση,
- γ) προγράμματα συνταξιοδοτικής ασφάλισης, σύμφωνα με τα οποία οι εισφορές των εργαζομένων καταβάλλονται από τις αποδοχές τους και των οποίων οι όροι δεν επιτρέπουν την εκχώρηση των δικαιωμάτων των ασφαλισμένων,
- δ) χρηματοοικονομικά προϊόντα ή υπηρεσίες που έχουν σχεδιαστεί για να διευκολύνουν την πρόσβαση ορισμένων κατηγοριών πελατών σε περιορισμένες, κατάλληλα καθορισμένες υπηρεσίες του χρηματοπιστωτικού τομέα,
- ε) προϊόντα όπου οι κίνδυνοι νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας περιορίζονται από άλλους παράγοντες, όπως τα χαμηλά όρια των διακινούμενων χρηματικών ποσών ή η διαφάνεια ως προς την ταυτότητα του πελάτη.

3. Γεωγραφικοί παράγοντες κινδύνου-καταχώριση, έδρα, διαμονή σε:

- α) κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- β) τρίτες χώρες που έχουν αναγνωρισθεί με βάση λεπτομερείς εκθέσεις αξιολόγησης δημόσιων διεθνών οργανισμών ως χαμηλού επιπέδου διαφθοράς, οργανωμένου εγκλήματος ή άλλων εγκληματικών δραστηριοτήτων,
- γ) τρίτες χώρες οι οποίες, σύμφωνα με αξιόπιστες πηγές όπως, λεπτομερείς εκθέσεις αξιολόγησης δημόσιων διεθνών οργανισμών, έχουν θεσπίσει και εφαρμόζουν αποτελεσματικά ρυθμίσεις για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που συνάδουν προς τις προς τις αναθεωρημένες συστάσεις της FATF.

Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

Οι παράγοντες κινδύνου που παρατέθηκαν ανωτέρω, δεν είναι εξαντλητικοί και δεν αναμένεται από τους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές και τις Ελεγκτικές Εταιρείες να εξετάζουν όλους τους ενδεχόμενους παράγοντες κινδύνου σε όλες τις περιπτώσεις. **Επισημαίνεται επιπλέον ότι, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στον ν. 4557/2018 (π.χ. άρθρα 16, 16α, 18), η ύπαρξη μεμονωμένων παραγόντων κινδύνου δεν συνεπάγεται απαραίτητως την υπαγωγή μιας επιχειρηματικής σχέσης σε υψηλότερη ή χαμηλότερη κατηγορία κινδύνου.** Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες διαμορφώνουν ολοκληρωμένη εικόνα, όσον αφορά τους παράγοντες κινδύνου ΞΧ/ΧΤ που έχουν εντοπίσει και οι οποίοι, συνολικά, καθορίζουν το επίπεδο του κινδύνου ΞΧ/ΧΤ που συνδέεται με μια επιχειρηματική σχέση. Στο πλαίσιο της εκτίμησης αυτής, οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες δύνανται να σταθμίζουν τους ενδεχόμενους παράγοντες κινδύνου με διαφορετικό τρόπο, σε συνάρτηση με τη βαρύτητα που παρουσιάζουν. Κατά τη στάθμιση των παραγόντων κινδύνου, οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες προβαίνουν σε τεκμηριωμένη κρίση όσον αφορά τη σημασία των διαφόρων παραγόντων κινδύνου στο πλαίσιο μιας επιχειρηματικής σχέσης.

Κατά τη στάθμιση των παραγόντων κινδύνου, οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες διασφαλίζουν ότι:

- αα) η στάθμιση δεν επηρεάζεται χωρίς αιτιολόγηση από έναν μόνο παράγοντα,
- ββ) **η διαβάθμιση του κινδύνου δεν επηρεάζεται από το ύψος της αμοιβής που έχει συμφωνηθεί με τον πελάτη ή το εύρος της συμφωνηθείσας επιχειρηματικής σχέσης,**

Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

- γγ) η στάθμιση του κινδύνου υπολογίζεται στο σύνολο των επιχειρηματικών σχέσεων που καλούνται ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής ή η Ελεγκτική Εταιρεία να συνάψουν με τον πελάτη για κάθε ημερολογιακή χρήση και αιτιολογείται ο χαρακτηρισμός του βαθμού κινδύνου,
- δδ) οι διατάξεις του ν. 4557/2018, όπως ισχύει σήμερα, που αφορούν περιπτώσεις οι οποίες παρουσιάζουν πάντα υψηλό κίνδυνο ΞΧ/ΧΤ δεν μπορούν να παρακαμφθούν από τη στάθμιση των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και των Ελεγκτικών Εταιρειών και
- εε) έχουν την ευχέρεια να τροποποιούν οποιαδήποτε βαθμολογία κινδύνου δημιουργείται αυτομάτως, όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο. Το σκεπτικό της απόφασης να τροποποιηθούν οι εν λόγω βαθμολογίες τεκμηριώνεται δεόντως.

Σε περίπτωση που οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες χρησιμοποιούν αυτοματοποιημένα πληροφοριακά συστήματα για να λαμβάνουν συνολική βαθμολόγηση του κινδύνου προκειμένου να κατηγοριοποιούν τις επιχειρηματικές σχέσεις και δεν αναπτύσσουν τα εν λόγω συστήματα εσωτερικά αλλά τα αγοράζουν από εξωτερικό πάροχο, κατανοούν τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος και τον τρόπο με τον οποίο το σύστημα συνδυάζει τους παράγοντες κινδύνου για τη διαμόρφωση της συνολικής βαθμολογίας κινδύνου.

Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

Κατηγοριοποίηση των επιχειρηματικών σχέσεων.

- Αφού προβούν στην εκτίμηση κινδύνου, οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες κατηγοριοποιούν τους πελάτες τους, σύμφωνα με το διαπιστούμενο επίπεδο κινδύνου ΞΧ/ΧΤ για το σύνολο των επιχειρηματικών σχέσεων που έχουν αναλάβει.
- Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες οφείλουν να κατατάσσουν, **κατά την έναρξη της επιχειρηματικής σχέσης, αλλά και σε συνεχή βάση**, τους πελάτες τους, νέους ή, την κατάλληλη χρονική στιγμή, τους υφιστάμενους, σε κατηγορίες κινδύνου (χαμηλού, μεσαίου και υψηλού) μετά από πλήρη ανάλυση του επιχειρηματικού τους προφίλ

γ) Παρακολούθηση των συναλλαγών και επανεξέταση

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες διασφαλίζουν, σύμφωνα με τη περ. δ) παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4557/2018, όπως ισχύει σήμερα, την τήρηση επικαιροποιημένων εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών, ώστε να είναι σε θέση να αντιλαμβάνονται αν έχει μεταβληθεί ο κίνδυνος που συνδέεται με την επιχειρηματική σχέση. Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες επικαιροποιούν ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, **κατ' ελάχιστον ετησίως για τους πελάτες υψηλού κινδύνου και τουλάχιστον ανά δύο και τρία έτη για τους πελάτες μεσαίου και χαμηλού κινδύνου αντίστοιχα**, τα έγγραφα, δεδομένα ή πληροφορίες των πελατών τους. **Κάθε επικαιροποίηση εκτίμησης κινδύνου και προσαρμογή των μέτρων ΔΕΠ είναι ανάλογη και αντίστοιχη του κινδύνου ΞΧ/ΧΤ**

Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

Μέτρα συνήθους δέουσας επιμέλειας

- α) Την εξακρίβωση και επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη
- β) Την εξακρίβωση και επαλήθευση της ταυτότητας του πραγματικού δικαιούχου (ή των πραγματικών δικαιούχων) του πελάτη όταν ο πελάτης δεν είναι φυσικό πρόσωπο ήτοι στις πλείστες των περιπτώσεων κατά τρόπο ώστε ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής να είναι ικανοποιημένος ότι γνωρίζει ποιος είναι ο πραγματικός δικαιούχος. Αυτή η ελεγκτική διαδικασία πρέπει απαραίτητως να περιλαμβάνει την κατανόηση του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή σχετικά με την ιδιοκτησία και τη δομή ελέγχου του πελάτη. Η υποχρέωση αναγνώρισης του πραγματικού δικαιούχου δεν περιορίζεται στον προσδιορισμό του πρώτου επιπέδου ιδιοκτησίας, αλλά επεκτείνεται στον εντοπισμό του ή των φυσικών προσώπων που τελικώς ελέγχουν τον πελάτη, ανεξαρτήτως της έκτασης που μπορεί να καταλαμβάνει το ιδιοκτησιακό καθεστώς του πελάτη. Η κατοχή ποσοστού μετοχών άνω του 25% ή ιδιοκτησιακού δικαιώματος άνω του 25% (αμέσως ή εμμέσως) από κάποιο φυσικό πρόσωπο, αποτελεί ένδειξη ελέγχου μίας οντότητας, ωστόσο ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής θα πρέπει να εξετάσει εάν υπάρχουν και φυσικά πρόσωπα, με μικρότερο ή μηδενικό ποσοστό συμμετοχής τα οποία ασκούν με άλλα μέσα έλεγχο στην οντότητα. Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες αντλούν από το Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων (Κ.Μ.Π.Δ., άρθρο 20 του ν. 4557/2018), τα δεδομένα που έχουν καταχωριστεί από τους πελάτες τους και διενεργούν ελεγκτικές διαδικασίες για την επαλήθευση τους.

Τα ανωτέρω δεν αφορούν στην περίπτωση εισηγμένης εταιρείας σε ρυθμιζόμενη αγορά που υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης, σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία ή ισοδύναμα διεθνή πρότυπα που εξασφαλίζουν επαρκή διαφάνεια σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο ή εταιρείας που διαπραγματεύεται σε Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης και υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης ισοδύναμες αυτών της ρυθμιζόμενης αγοράς.

Η εξακρίβωση και η επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου γίνεται βάσει εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών που συλλέγονται από αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται, στο συνημμένο στην παρούσα, Παράρτημα IV

Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

- γ) Την αξιολόγηση και, ανάλογα με την περίπτωση, τη συλλογή πληροφοριών για το αντικείμενο και το σκοπό της επιχειρηματικής σχέσης.
- δ) Την άσκηση συνεχούς εποπτείας όσον αφορά στην επιχειρηματική σχέση, με ενδελεχή εξέταση των συναλλαγών του πελάτη, όταν η σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης με τον πελάτη προβλέπει ή απαιτεί έλεγχο συναλλαγών, για να εξασφαλίζεται ότι οι συναλλαγές ή δραστηριότητες συνάδουν με τις γνώσεις που έχει ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής σχετικά με τον πελάτη, τις επαγγελματικές δραστηριότητες και το προφίλ κινδύνου του, καθώς και, εφόσον απαιτείται, την προέλευση των κεφαλαίων του. Τα ενδεικτικά χαρακτηριστικά παραπλανητικών ημερολογιακών εγγραφών που αναφέρονται στο ΔΠΕ 240 (παρ. Α43) μπορεί να είναι εξαιρετικά χρήσιμα για τον εντοπισμό τυχόν ασυνήθιστων ή υπόπτων συναλλαγών. Στις εργασίες ελέγχου με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής αξιολογεί εάν ασυνήθιστες ή απρόσμενες σχέσεις που έχουν εντοπισθεί κατά την εκτέλεση αναλυτικών διαδικασιών μπορεί να υποδηλώνουν κινδύνους ΞΧ/ΧΤ. Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες κατά την εφαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας αντιπαραβάλλουν τα στοιχεία των πελατών και δυνητικών πελατών με κατάλογο υπόπτων προσώπων που τηρούν με βάση τις σχετικές Οδηγίες και Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ. Τα στοιχεία αυτά μπορούν να αντληθούν από τον ιστότοπο της Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες (<http://www.hellenic-fiu.gr>). Ο κατάλογος συμπληρώνεται επίσης από ανακοινώσεις των αρμοδίων αρχών, δημοσιεύματα και άλλες πηγές για τον εντοπισμό υπόπτων προσώπων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Υποδείγματα φύλλων εργασίας για την ταυτοποίηση του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές δύνανται να χρησιμοποιούν δικά τους, διαφορετικά έντυπα ή ηλεκτρονικά φύλλα εργασίας στα οποία θα πρέπει να καταχωρίζονται κατ' ελάχιστον οι κατωτέρω πληροφορίες

A. Στοιχεία ταυτοποίησης πελάτη (νομικής οντότητας)

1	Νομική μορφή:	
2	Επωνυμία του νομικού προσώπου:	
3	Διακριτικός τίτλος:	
4	Χώρα σύστασης:	
5	Ημερομηνία σύστασης ή καταχώρισης στο οικείο μητρώο:	
6	Έδρα σύμφωνα με το καταστατικό:	
7	Εταιρικός σκοπός:	
8	Διάρκεια:	
9	Αριθμός μητρώου (π.χ. αριθμός μητρώου Γ.Ε.ΜΗ.):	
10	Α.Φ.Μ. και αρμόδια Δ.Ο.Υ κύριας φορολογικής κατοικίας:	
11	Ενημέρωση εάν οι μετοχές ή τα εταιρικά μερίδια διαπραγματεύονται σε ρυθμιζόμενη αγορά:	

Β. Στοιχεία νόμιμων εκπροσώπων της νομικής οντότητας

1	Σε περίπτωση που η διαχείριση ασκείται από νομική οντότητα	
α	Νομική μορφή:	
β	Επωνυμία του νομικού προσώπου:	
γ	Διακριτικός τίτλος:	
δ	Χώρα σύστασης:	
ε	Ημερομηνία σύστασης ή καταχώρισης στο οικείο μητρώο:	
στ	Έδρα σύμφωνα με το καταστατικό:	
ζ	Εταιρικός σκοπός:	
η	Διάρκεια:	
θ	Αριθμός μητρώου
(π.χ. αριθμός μητρώου Γ.Ε.ΜΗ.):	
ι	Α.Φ.Μ. και αρμόδια Δ.Ο.Υ κύριας φορολογικής κατοικίας:	
ια	Ενημέρωση εάν οι μετοχές ή τα εταιρικά μερίδια διαπραγματεύονται σε ρυθμιζόμενη αγορά:	
ιβ	Στοιχεία πραγματικών δικαιούχων του νομικού προσώπου το οποίο ασκεί τη διοίκηση:	

2	Σε περίπτωση που η διαχείριση ασκείται από φυσικό/α πρόσωπο/α	
α	Όνοματεπώνυμο και πατρώνυμο:	
β	Αριθμός δελτίου ταυτότητας ή διαβατηρίου	
γ	Εκδώσασα Αρχή:	
δ	Ημερομηνία γεννήσεως:	
ε	Τόπος γεννήσεως:	
στ	Ιθαγένεια/ες:	
ζ	Χώρα διαμονής:	
η	Διεύθυνση εργασίας:	
θ	Διεύθυνση κατοικίας:	
ι	Τηλεφωνικός αριθμός επικοινωνίας:	
ια	Επάγγελμα:	
ιβ	Α.Φ.Μ. και αρμόδια Δ.Ο.Υ κύριας φορολογικής κατοικίας:	

Γ. Στοιχεία Μετόχων/Εταίρων ¹

1	Σε περίπτωση που ο/οι μέτοχος/οι ή ο/οι εταίρος/ είναι νομική οντότητα	
α	Νομική μορφή:	
β	Επωνυμία του νομικού προσώπου:	
γ	Διακριτικός τίτλος:	
δ	Χώρα σύστασης:	
ε	Ημερομηνία σύστασης ή καταχώρισης στο οικείο μητρώο:	
στ	Έδρα σύμφωνα με το καταστατικό:	
ζ	Εταιρικός σκοπός:	
η	Διάρκεια:	
θ	Αριθμός μητρώου (π.χ. αριθμός μητρώου Γ.Ε.ΜΗ.):	
ι	Α.Φ.Μ. και αρμόδια Δ.Ο.Υ κύριας φορολογικής κατοικίας:	
ια	Ενημέρωση εάν οι μετοχές ή τα εταιρικά μερίδια διαπραγματεύονται σε ρυθμιζόμενη αγορά:	
ιβ	Ποσοστό συμμετοχής στον νομικό πρόσωπο-πελάτη	
ιγ	Στοιχεία πραγματικών δικαιούχων:	

¹ Δεν απαιτείται στην περίπτωση εισηγμένης εταιρείας σε ρυθμιζόμενη αγορά που υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης, σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία ή ισοδύναμα διεθνή πρότυπα που εξασφαλίζουν επαρκή διαφάνεια σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο ή εταιρείας που διαπραγματεύεται σε Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης και υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης ισοδύναμες αυτών της ρυθμιζόμενης αγοράς.

2	Σε περίπτωση που ο/οι μέτοχος/οι ή ο/οι εταίρος/ είναι φυσικό/α πρόσωπο/α	
α	Όνοματεπώνυμο και πατρώνυμο:	
β	Αριθμός δελτίου ταυτότητας ή διαβατηρίου	
γ	Εκδούσα Αρχή:	
δ	Ημερομηνία γεννήσεως:	
ε	Τόπος γεννήσεως:	
στ	Ιθαγένεια/ες:	
ζ	Χώρα διαμονής:	
η	Επάγγελμα:	
θ	Διεύθυνση εργασίας:	
ι	Διεύθυνση κατοικίας:	
ια	Τηλεφωνικός αριθμός επικοινωνίας:	
ιβ	Α.Φ.Μ. και αρμόδια Δ.Ο.Υ κύριας φορολογικής κατοικίας:	
ιγ	Ποσοστό συμμετοχής στον νομικό πρόσωπο-πελάτη	

Δ. Στοιχεία ταυτοποίησης πραγματικών δικαιούχων ²

1	Όνοματεπώνυμο και πατρώνυμο:	
2	Αριθμός δελτίου ταυτότητας ή διαβατηρίου	
3	Εκδούσα Αρχή:	
4	Ημερομηνία γεννήσεως:	
5	Τόπος γεννήσεως:	
6	Ιθαγένεια/ες:	
7	Χώρα διαμονής:	
8	Επάγγελμα:	
9	Διεύθυνση εργασίας:	
10	Διεύθυνση κατοικίας:	
11	Τηλεφωνικός αριθμός επικοινωνίας:	
12	Α.Φ.Μ. και αρμόδια Δ.Ο.Υ κύριας φορολογικής κατοικίας:	

² Δεν απαιτείται στην περίπτωση εισηγμένης εταιρείας σε ρυθμιζόμενη αγορά που υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης, σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία ή ισοδύναμα διεθνή πρότυπα που εξασφαλίζουν επαρκή διαφάνεια σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο ή εταιρείας που διαπραγματεύεται σε Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης και υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης ισοδύναμες αυτών της ρυθμιζόμενης αγοράς.

Ε. Πληροφορίες για τα πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα (ΠΕΠ)

Ο πραγματικός δικαιούχος είναι Πολιτικώς Εκτεθειμένο Πρόσωπο:	Ναι	Όχι
<i>Αν η απάντηση στην πάνω ερώτηση είναι «Ναι», τότε καταχωρήστε τα κάτωθι στοιχεία στον πίνακα</i>		
Ιδιότητα:		
Χρονική περίοδος κατά την οποία ίσχυε η ιδιότητα:		
Ο πραγματικός δικαιούχος έχει σύζυγο/σύντροφο, τέκνα, σύζυγο/σύντροφο των τέκνων του, γονείς, στενό συνεργάτη που είναι ΠΕΠ:	Ναι	Όχι
<i>Αν η απάντηση στην πάνω ερώτηση είναι «Ναι», τότε καταχωρήστε τα κάτωθι στοιχεία στον πίνακα</i>		
Όνοματεπώνυμο και πατρώνυμο:		
Αριθμός δελτίου ταυτότητας ή διαβατηρίου		
Ιδιότητα:		
Χρονική περίοδος κατά την οποία ίσχυε η ιδιότητα:		
Σχέση με τον πραγματικό δικαιούχο:
<i>(επιλογές: σύζυγος, σύντροφος, τέκνο, σύζυγος/σύντροφος των τέκνων του, γονέας, στενός συνεργάτης)</i>		

Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

Μέτρα απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας

- Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες δύνανται να εφαρμόζουν μέτρα απλουστευμένης ΔΕΠ σε περιπτώσεις στις οποίες ο κίνδυνος ΞΧ/ΧΤ, που συνδέεται με μια επιχειρηματική σχέση, έχει εκτιμηθεί ως χαμηλός. Η απλουστευμένη ΔΕΠ δεν συνεπάγεται εξαίρεση από οποιοδήποτε μέτρο ΔΕΠ. Ωστόσο, οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες μπορούν να προσαρμόζουν την έκταση, τον χρόνο ή το είδος καθενός ή όλων των μέτρων ΔΕΠ, κατά τρόπο ώστε να είναι ανάλογα του χαμηλού κινδύνου που έχουν εντοπίσει.
- Στα μέτρα απλουστευμένης ΔΕΠ που μπορούν να εφαρμόζουν οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες περιλαμβάνονται ενδεικτικά τα ακόλουθα:
- α) **Επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη και (εφόσον απαιτείται) του πραγματικού δικαιούχου μετά τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης.** Αυτό δεν συνεπάγεται εκ των πραγμάτων εξαίρεση από τη ΔΕΠ, δηλαδή οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες διασφαλίζουν ότι θα πραγματοποιηθεί εντέλει επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος. **Απαραίτητη παραμένει η εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη και (εφόσον απαιτείται), του πραγματικού δικαιούχου πριν από τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης.** Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες διασφαλίζουν ότι:
- αα) Το χρονικό διάστημα από τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης μέχρι την **επαλήθευση** της ταυτότητας του πελάτη και (εφόσον απαιτείται) του πραγματικού δικαιούχου καθορίζεται ευλόγως σύντομο.
- ββ) Καθορίζουν διαδικασίες ώστε να είναι σε θέση να εντοπίζουν πότε έχει παρέλθει το αντίστοιχο καθορισμένο χρονικό διάστημα.

Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

- β) Προσαρμογή της ποσότητας των πληροφοριών που λαμβάνονται για σκοπούς εξακρίβωσης, επαλήθευσης ή παρακολούθησης, για παράδειγμα:
- αα) Επαλήθευση της ταυτότητας βάσει των πληροφοριών που έχουν ληφθεί μόνον από ένα έγκυρο, αξιόπιστο και ανεξάρτητο έγγραφο ή μία έγκυρη, αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή δεδομένων, ή
- ββ) Να μη συλλέγονται συγκεκριμένες πληροφορίες ή να μη λαμβάνονται συγκεκριμένα μέτρα για την κατανόηση του σκοπού της επιχειρηματικής σχέσης, αλλά αυτός να συνάγεται από το είδος αυτής.
- γ) Μείωση της συχνότητας επικαιροποίησης των στοιχείων αναγνώρισης του πελάτη με βάση την επαγγελματική εμπειρία και τη γνώση για τον εκάστοτε πελάτη.
- Όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι ο κίνδυνος μπορεί να μην είναι χαμηλός, για παράδειγμα όταν υπάρχουν υπόνοιες για απόπειρα ΞΧ/ΧΤ ή όταν οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες διατηρούν αμφιβολίες όσον αφορά την ακρίβεια των πληροφοριών που λαμβάνουν, δεν εφαρμόζεται απλουστευμένη ΔΕΠ. Ομοίως, δεν εφαρμόζεται απλουστευμένη ΔΕΠ όταν ισχύουν συγκεκριμένες περιπτώσεις υψηλού κινδύνου και προβλέπεται υποχρέωση διενέργειας αυξημένης ΔΕΠ

Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

Μέτρα αυξημένης δέουσας επιμέλειας

- Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες εφαρμόζουν μέτρα αυξημένης ΔΕΠ σε περιπτώσεις υψηλότερου κινδύνου ώστε να διαχειρίζονται και να μετριάσουν κατάλληλα τους εν λόγω κινδύνους.
- Στις διατάξεις των άρθρων 16, 16Α, 17 και 18 του ν. 4557/2018, όπως ισχύει σήμερα, απαριθμούνται συγκεκριμένες περιπτώσεις τις οποίες οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες αντιμετωπίζουν πάντα ως περιπτώσεις υψηλού κινδύνου και καθορίζονται ειδικά μέτρα αυξημένης ΔΕΠ:
 - α) όταν ο πελάτης, ή ο πραγματικός δικαιούχος του πελάτη, είναι Πολιτικώς Εκτεθειμένο Πρόσωπο,
 - β) όταν οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες συναλλάσσονται με φυσικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες με εγκατάσταση σε τρίτες χώρες που χαρακτηρίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως υψηλού κινδύνου, και
 - γ) όταν διαπιστώνονται πολύπλοκες ή ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές, ασυνήθιστα είδη συναλλαγών (συναλλαγές που ακολουθούν μια ασυνήθιστη πρακτική) ή συναλλαγές που πραγματοποιούνται χωρίς προφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό

Όσο αφορά τις συναλλαγές ή δραστηριότητες αυτές, η Κανονιστική Πράξη της ΕΛΤΕ περιλαμβάνει στο Παράρτημα ΙΙ ενδεικτική τυπολογία ασυνήθων ή ύποπτων συναλλαγών και δραστηριοτήτων. Συγκεκριμένα αναφέρει:

I. Ενδείξεις συγκεκριμένων συναλλαγών/δραστηριοτήτων, που πρέπει να θεωρούνται ως ασυνήθεις ή ύποπτες νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες:

1. Αδικαιολόγητη καθυστέρηση ή άρνηση του πελάτη, ή του πληρεξουσίου του, να προσκομίσει τα έγγραφα πιστοποίησης και επαλήθευσης της ταυτότητάς του ή γενικότερα απροθυμία του να παράσχει ολοκληρωμένες πληροφορίες σχετικά με τη φύση των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων.

2. Φήμες και ειδήσεις που αφορούν στον πελάτη ή συνδεδεμένα με αυτόν πρόσωπα και τον συνδέουν με εγκληματικές και ποινικά κολάσιμες δραστηριότητες.

3. Ο πελάτης αρνείται ή αποτυγχάνει να δικαιολογήσει τη νόμιμη προέλευση των κεφαλαίων ή του χαρτοφυλακίου του, είτε τα στοιχεία που παρέχει είναι ψεύτικα ή παραπλανητικά.

4. Πελάτης που έχει επαγγελματικές σχέσεις ή προέρχεται ή εδρεύει ή έχει τραπεζικό λογαριασμό σε μη συνεργάσιμες χώρες ή σε χώρες που δεν εφαρμόζουν ή εφαρμόζουν ανεπαρκώς τις Συστάσεις της FATF.

5. Πελάτης που έχει επαγγελματικές σχέσεις ή προέρχεται ή εδρεύει ή έχει τραπεζικό λογαριασμό σε χώρες παραγωγής ή διακίνησης ναρκωτικών.

6. Παροχή στοιχείων από τον πελάτη τα οποία δύσκολα μπορούν να επαληθευτούν από τον Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

7. Κίνηση λογαριασμών με μεγάλα ποσά που τηρούνται στο όνομα υπεράκτιων εταιρειών (offshore companies).

8. Σημαντική και αιφνίδια αύξηση συναλλαγών σε σχέση με το προφίλ του πελάτη.

9. Ασυνήθης νευρικότητα στη συμπεριφορά προσώπων κατά τη διεξαγωγή ελεγκτικών διαδικασιών.

10. Μη επίδειξη ευλόγου ενδιαφέροντος από τον πελάτη για τους κινδύνους ή τους οικονομικούς όρους της συναλλαγής.

11. Άρνηση του πελάτη να έχει προσωπικές επαφές με τον Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

12. Μεταφορά χρηματικών ποσών σε λογαριασμούς άλλων προσώπων με τα οποία δεν συνδέεται με επαγγελματικούς δεσμούς (συναλλαγή ύποπτη και για χρηματοδότηση της τρομοκρατίας).
13. Μεταφορά χρηματικών ποσών σε τραπεζικούς λογαριασμούς υποκαταστημάτων ή θυγατρικών εταιρειών σε άλλες χώρες, χωρίς προφανή σκοπό (συναλλαγή ύποπτη και για χρηματοδότηση της τρομοκρατίας).
14. Επαναλαμβανόμενες όμοιες συναλλαγές για ποσά λίγο κάτω από το ελάχιστο όριο, για το οποίο απαιτείται η διεκπεραίωση της συναλλαγής μέσω τραπεζικού συστήματος.
15. Συχνή αλλαγή διεύθυνσης του πελάτη που δεν δικαιολογείται από την επαγγελματική του δραστηριότητα.
16. Μεγάλος αριθμός ατόμων που καταθέτουν ποσά στον τραπεζικό λογαριασμό του πελάτη χωρίς ικανοποιητική εξήγηση.
17. Το τηλέφωνο του σπιτιού ή της επιχείρησης του πελάτη είναι απενεργοποιημένο.
18. Η ύπαρξη υπόνοιας ή η διαπίστωση ίδρυσης εικονικών επιχειρήσεων από τον πελάτη.
19. Η διενέργεια πολύπλοκων ή ασυνήθιστων συναλλαγών χωρίς προφανή οικονομικό ή σαφή νόμιμο λόγο.
20. Καταθέσεις μεγάλων ποσών σε μετρητά ή επιταγές στο ταμείο του πελάτη.
21. Κατά τη διάρκεια της εξακρίβωσης και επαλήθευσης της ταυτότητας του πραγματικού δικαιούχου πελάτη παρατηρείται έλλειψη συνάφειας μεταξύ των στοιχείων που υπέβαλε ο πελάτης με αποτέλεσμα να προκύπτουν ερωτήματα ως προς την εγκυρότητα κάποιων από τα στοιχεία αυτά (π.χ. μεταξύ των εγγράφων παρατηρούνται διαφορές στη διεύθυνση διαμονής, την ταχυδρομική διεύθυνση, το τηλέφωνο επικοινωνίας, το επάγγελμα, τον τόπο και την ημερομηνία γεννήσεως, το πατρώνυμο, τον ΑΦΜ, κτλ.)
22. Προέλευση κεφαλαίων πελατών από χώρες στις οποίες οι πελάτες δεν έχουν γνωστή οικονομική δραστηριότητα.
23. Υπάρχουν πληροφορίες από εξωτερική πηγή (τοπική κοινωνία, μέσα ενημέρωσης, κ.λπ.) ότι πελάτης εμπλέκεται σε δραστηριότητες που πιθανώς συνδέονται με φοροδιαφυγή ή ότι ο τρόπος διαβίωσής του πραγματικού δικαιούχου

και της διοίκησης είναι δυσανάλογα πολυτελής σε σχέση με τη γνώση που υπάρχει για την οικονομική τους επιφάνεια.

24. Πελάτης για τον οποίο έχουν έρθει σε γνώση του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή αιτήματα από φορολογικές, τελωνειακές, δικαστικές ή διοικητικές αρχές, για την παροχή στοιχείων ή την επιβολή μέτρων διασφάλισης του Δημοσίου.

25. Πελάτης ή μέλη διοικήσεως πελάτη ή διευθυντικά στελέχη με αποφασιστικές αρμοδιότητες για τους οποίους έχουν έρθει σε γνώση του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή καταδίκες για οικονομικά εγκλήματα.

26. Διενεργούνται αλληπάλληλες επενδύσεις σε μετοχές που δίνουν μέρισμα, ώστε να εμφανίζεται εισόδημα, χωρίς όμως να προκύπτει πραγματικό οικονομικό όφελος.

27. Πραγματοποίηση συναλλαγών από τον πελάτη αποκλειστικά ή κυρίως μέσω της χρήσης εικονικών νομισμάτων χωρίς επαρκή αιτιολόγηση.

Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

Επιπροσθέτως στις κατηγορίες υψηλού κινδύνου θα πρέπει να περιλαμβάνονται:

- i) οι υπεράκτιες εταιρείες (offshore), Ως υπεράκτια (εξωχώρια) εταιρεία σύμφωνα με τον ν. 3091/2002 και την ΠΟΛ.1041/2003 θεωρείται η εταιρεία εκείνη που έχει την έδρα της σε μη συνεργάσιμα κράτη με βάση τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 65 του ν. 4172/2013, όπως αυτά καθορίζονται με υπουργικές αποφάσεις
 - ii) οι οντότητες, ενώσεις προσώπων ή σχήματα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, εξαιρουμένων όσων ανήκουν κατά πλειοψηφία σε κρατικό φορέα, ή όργανο ή οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή δημόσιο διεθνή οργανισμό,
 - iii) οι μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ),
 - iv) τα εμπιστεύματα (trusts) ή ανάλογα νομικά σχήματα του αλλοδαπού δικαίου,
 - v) τα πρόσωπα που προέρχονται, ή έχουν την έδρα τους ή την κύρια δραστηριότητα τους σε χώρες οι οποίες δεν εφαρμόζουν ή εφαρμόζουν ανεπαρκώς τις συστάσεις τις FATF,
 - vi) Οι εταιρείες για τις οποίες όταν εξαντλώντας όλα τα δυνατά μέσα, δεν προσδιοριστεί κανένα πρόσωπο ως πραγματικός δικαιούχος, ή υπάρχουν αμφιβολίες ως προς το πρόσωπο που προσδιορίστηκε ως πραγματικός δικαιούχος και εντέλει θεωρηθεί ως πραγματικός δικαιούχος φυσικό πρόσωπο που κατέχει θέση ανώτατου διοικητικού στελέχους διευθύνοντας την εταιρεία (άρθρο 3 του ν. 4557/2018).
-
- Ωστόσο στις περιπτώσεις που γνωστοποιείται στον Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή η πλήρης μετοχική σύνθεση ενός πελάτη, και δεν υφίσταται φυσικό πρόσωπο το οποίο να κατέχει ποσοστό μετοχών άνω του 25% ή ιδιοκτησιακό δικαίωμα άνω του 25% αλλά όλοι οι μέτοχοι που γνωστοποιούνται κατέχουν μικρά ποσοστά που στο σύνολό τους απαρτίζουν το 100% των μετοχών της εταιρείας, δεν συντρέχει λόγος αλλαγής της κατηγοριοποίησης του πελάτη σε υψηλού κινδύνου.

Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

Στα μέτρα αυξημένης ΔΕΠ που μπορούν να εφαρμόζουν οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες περιλαμβάνονται ενδεικτικά τα ακόλουθα:

- α) Λήψη επιπρόσθετων πληροφοριών σχετικά με τον πελάτη και τακτική ενημέρωση των στοιχείων ταυτοποίησης του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου.
- β) Διεξαγωγή πρόσθετων αναζητήσεων (π.χ. αναζητήσεις μέσω Διαδικτύου με χρήση ανεξάρτητων και ανοιχτών πηγών) για καλύτερη ενημέρωση του προφίλ κινδύνου του πελάτη

Σε αυτό το πλαίσιο ενδέχεται να απαιτείται η απόκτηση και η αξιολόγηση πληροφοριών σχετικά με τη φήμη του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου, καθώς και η αξιολόγηση τυχόν αρνητικών ισχυρισμών ή κατηγοριών που έχουν διατυπωθεί εις βάρος του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου. Παραδείγματα αποτελούν, μεταξύ άλλων:

- i) πληροφορίες σχετικά με τα μέλη της οικογένειας και τους στενούς επιχειρηματικούς εταίρους,
- ii) πληροφορίες σχετικά με τις παλαιότερες και τις τρέχουσες επιχειρηματικές δραστηριότητες του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου και
- iii) αρνητικές αναφορές στα μέσα ενημέρωσης.

Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

- γ) Εκτενέστερη εξέταση των συναλλαγών του πελάτη αυξάνοντας τον αριθμό και την τακτικότητα των ελεγκτικών διαδικασιών που εφαρμόζονται και επιλέγοντας τύπους ή/και κατηγορίες συναλλαγών που χρειάζονται περαιτέρω εξέταση.
- δ) Αύξηση της επαγρύπνησης με ενημέρωση για τους πελάτες και τις συναλλαγές υψηλότερου κινδύνου προς όλα τα τμήματα ή άλλα μέλη του δικτύου στο οποίο ανήκει η Ελεγκτική Εταιρεία.
- ε) Λήψη της έγκρισης από ανώτερα στελέχη της Ελεγκτικής Εταιρείας για την έναρξη ή τη συνέχιση της επιχειρηματικής σχέσης.
- στ) Πραγματοποίηση της πρώτης πληρωμής από τον πελάτη μέσω λογαριασμού στο όνομα του πελάτη, σε πιστωτικό ίδρυμα που υπόκειται σε πρότυπα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη. Όταν πρόκειται για αλλοδαπό τραπεζικό ίδρυμα τα πρότυπα δέουσας επιμέλειας στα οποία αυτό υπόκειται δεν θα πρέπει είναι λιγότερο αυστηρά από εκείνα που προβλέπονται στην ελληνική νομοθεσία

Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

Εάν ο πελάτης ή ο πραγματικός δικαιούχος του πελάτη είναι ΠΕΠ, στενός συγγενής ΠΕΠ ή στενός συνεργάτης ΠΕΠ θα πρέπει:

- α) Να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για τον προσδιορισμό της πηγής του πλούτου και της προέλευσης των κεφαλαίων του πελάτη.
- β) Να λαμβάνεται έγκριση από μέλος ή μέλη της διοίκησης της Ελεγκτικής Εταιρείας για τη σύναψη ή τη διατήρηση επιχειρηματικής σχέσης. Κατά τη λήψη απόφασης σχετικά με την έγκριση της σχέσης, τα ανώτερα διοικητικά στελέχη βασίζουν την απόφασή τους στο επίπεδο του κινδύνου ΞΧ/ΧΤ στο οποίο ενδέχεται να εκτεθεί η Ελεγκτική Εταιρεία σε περίπτωση σύναψης της εν λόγω επιχειρηματικής σχέσης, καθώς και στον βαθμό στον οποίο η Ελεγκτική Εταιρεία διαθέτει τα κατάλληλα μέσα για την αποτελεσματική διαχείριση του εν λόγω κινδύνου.
- γ) Να διενεργείται παρακολούθηση, τόσο των συναλλαγών του πελάτη όσο και του κινδύνου που συνδέεται με την επιχειρηματική σχέση. Ειδικότερα οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες όταν εντοπίζουν ασυνήθιστες συναλλαγές, κατά τη διάρκεια και στα πλαίσια του έργου τους, επανεξετάζουν τις πληροφορίες που έχουν στη διάθεσή τους, ώστε να διασφαλίζεται ο έγκαιρος εντοπισμός οποιασδήποτε νέας πληροφορίας που θα μπορούσε να επηρεάσει την εκτίμηση κινδύνου. Παράγοντες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την έκταση και τη φύση των ενισχυμένων μέτρων ΔΕΠ είναι ενδεικτικά οι εξής:
 - αα) Το αξίωμα του ΠΕΠ.
 - ββ) Εάν το πρόσωπο αυτό έχει πρόσβαση σε επίσημη χρηματοδότηση, π.χ. από κρατικές υπηρεσίες, την ΕΕ, άλλους διεθνείς οργανισμούς, ΜΚΟ κ.λπ.
 - γγ) Η χώρα καταγωγής ή μόνιμης διαμονής του ΠΕΠ.
 - δδ) Εάν το εν λόγω πρόσωπο έχει επιχειρηματική δραστηριότητα στο εξωτερικό.

Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

- εε) Το είδος της υπηρεσίας που ζητήθηκε να παρασχεθεί από την Ελεγκτική Εταιρεία.
- στοστ) Τυχόν έρευνες που διενεργούνται ή έχουν διενεργηθεί στο παρελθόν από επίσημες Αρχές για το εν λόγω πρόσωπο.

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτές προκείμενου να διαπιστώσουν εάν ένα φυσικό πρόσωπο είναι ΠΕΠ, στενός συγγενής ΠΕΠ ή στενός συνεργάτης ΠΕΠ, λαμβάνουν υπόψη τον εθνικό κατάλογο που περιλαμβάνει όσους ασκούν ή άσκησαν σημαντικό δημόσιο λειτούργημα στην Ελλάδα κατά την άσκηση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους, όπως επικαιροποιημένος ισχύει (ο πιο πρόσφατος δημοσιεύθηκε στο Β' 2019/ 17-5-2021)

N 4557/2018

Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων

Οι εταιρικές και άλλες νομικές οντότητες που είτε έχουν μόνιμη εγκατάσταση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 του ν. 4172/2013 και είναι υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος είτε έχουν έδρα στην Ελλάδα υποχρεούνται να συλλέγουν και να φυλάσσουν σε ειδικό μητρώο που τηρούν στην έδρα ή τη μόνιμη εγκατάστασή τους επαρκείς, ακριβείς και επίκαιρες πληροφορίες σχετικά με τους πραγματικούς δικαιούχους τους.

Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν τουλάχιστον το ονοματεπώνυμο, την ημερομηνία γέννησης, την υπηκοότητα και τη χώρα διαμονής των πραγματικών δικαιούχων, καθώς επίσης και το είδος και την έκταση των δικαιωμάτων που κατέχουν. Συμπληρώνονται δε με κάθε αναγκαίο στοιχείο για την ταυτοποίηση του πραγματικού δικαιούχου. Το ειδικό αυτό μητρώο τηρείται επαρκώς τεκμηριωμένο και επικαιροποιημένο με ευθύνη του νομίμου εκπροσώπου ή ειδικώς εξουσιοδοτημένου προσώπου με απόφαση του αρμόδιου εταιρικού καταστατικού οργάνου.

Η καταχώριση αλλαγών στα στοιχεία των πραγματικών δικαιούχων πραγματοποιείται εντός εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία επέλευσής τους. Οι πραγματικοί δικαιούχοι των εταιρικών ή άλλων νομικών οντοτήτων, μεταξύ άλλων μέσω μετοχών, δικαιωμάτων ψήφου, δικαιωμάτων ιδιοκτησίας, μετοχών στον κομιστή, ή ελέγχου με άλλα μέσα, υποχρεούνται να παρέχουν στις εν λόγω οντότητες όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες, προκειμένου η εταιρική ή άλλη νομική οντότητα να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις του παρόντος.

Πρόσβαση στο Κ.Μ.Π.Δ. **έχουν, άμεσα, χωρίς κανέναν περιορισμό** και χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση του οικείου προσώπου, η Αρχή, οι αρμόδιες εισαγγελικές ή άλλες αρχές με ερευνητικές ή ελεγκτικές αρμοδιότητες στον τομέα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, των βασικών αδικημάτων του άρθρου 4 και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, οι αρμόδιες αρχές του άρθρου 6 στο πλαίσιο άσκησης της εποπτείας σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και **τα υπόχρεα πρόσωπα αποκλειστικά στο πλαίσιο της εφαρμογής μέτρων δέουσας επιμέλειας.**

N 4557/2018

Η μη συμμόρφωση με την υποχρέωση της παρ. 1 **συνεπάγεται τη δέσμευση χορήγησης αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας** των υπόχρεων νομικών προσώπων και οντοτήτων. Η αρμόδια φορολογική διοίκηση και η Αρχή ενημερώνονται, μέσω του Κ.Μ.Π.Δ. μετά από την παρέλευση εξήντα (60) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας της παρ. 1 για τη συμμόρφωση των υπόχρεων προσώπων. **Σε περίπτωση παράβασης της υποχρέωσης της παρ. 1, με απόφαση της Αρχής επιβάλλεται σε βάρος των υπόχρεων εταιρικών και άλλων νομικών οντοτήτων πρόστιμο δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ** και τίθεται προθεσμία για τη συμμόρφωση τους. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης ή υποτροπής, το πρόστιμο διπλασιάζεται.

N 4557/2018 & Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

Αναφορές ύποπτων συναλλαγών προς την Αρχή

Τα υπόχρεα πρόσωπα και οι υπάλληλοί τους, στους οποίους περιλαμβάνονται τα διευθυντικά στελέχη, οφείλουν να:

- α) ενημερώνουν αμελλητί, με δική τους πρωτοβουλία, την Αρχή, όταν γνωρίζουν ή έχουν σοβαρές ενδείξεις ή υποψίες ότι χρηματικά ποσά, ανεξαρτήτως του ύψους τους, συνιστούν έσοδα από εγκληματικές δραστηριότητες ή σχετίζονται με χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Η υποχρέωση αυτή αφορά και κάθε περίπτωση απόπειρας ύποπτης συναλλαγής,
- β) παρέχουν αμελλητί στην Αρχή, την αρμόδια αρχή και σε άλλες δημόσιες αρχές που είναι επιφορτισμένες με καθήκοντα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ύστερα από αίτημά τους, όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες και στοιχεία.

Η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων δημοσιεύει στον διαδικτυακό της τόπο σε χωριστό, εύκολα αναγνωρίσιμο και προσβάσιμο τμήμα, υπόδειγμα αναφοράς ύποπτων συναλλαγών προς την Αρχή του [άρθρου 47](#) του ν. [4557/2018](#), όπως ισχύει σήμερα. Στις αναφορές αυτές περιλαμβάνονται ύποπτες ή ασυνήθεις συναλλαγές ή δραστηριότητες όχι μόνο του πελάτη του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή και της Ελεγκτικής Εταιρείας αλλά και άλλων φυσικών ή νομικών προσώπων που διενεργούν συναλλαγές με τον πελάτη ή συνεργάζονται ή διατηρούν οποιαδήποτε σχέση με αυτόν.

Οι αναφορές υποβάλλονται από τον υπεύθυνο κανονιστικής συμμόρφωσης επί τη βάση και των αναφορών (εσωτερικών) τις οποίες αυτός λαμβάνει από τους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές και το λοιπό ελεγκτικό προσωπικό της Ελεγκτικής Εταιρείας.

Τα φυσικά πρόσωπα που αναφέρουν στην Αρχή του [άρθρου 47](#) του ν. [4557/2018](#), όπως ισχύει σήμερα, ή στον υπεύθυνο κανονιστικής συμμόρφωσης τις υπόνοιές τους για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, προστατεύονται έναντι αντιποίνων ή άλλων μορφών διακριτικής μεταχείρισης αναφορικά με τις εργασιακές τους σχέσεις.

N 4557/2018

Απαγόρευση γνωστοποίησης

Τα υπόχρεα πρόσωπα, τα διευθυντικά στελέχη και οι υπάλληλοί τους απαγορεύεται να γνωστοποιούν στον εμπλεκόμενο πελάτη ή σε τρίτους ότι διαβιβάστηκαν ή θα διαβιβαστούν αρμοδίως πληροφορίες ή ότι διεξάγεται ή ενδέχεται να διεξαχθεί έρευνα ή ανάλυση για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Τα ανωτέρω ισχύουν και για τα μέλη της διοίκησης, τα διευθυντικά στελέχη και τους υπαλλήλους των εποπτικών αρχών, καθώς και για δημόσιους υπαλλήλους που γνωρίζουν τις πληροφορίες του προηγούμενου εδαφίου. Η παράβαση του ανωτέρω καθήκοντος εχεμύθειας επισύρει ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) μηνών.

Φύλαξη αρχείων και στοιχείων από υπόχρεα πρόσωπα

Τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν να φυλάσσουν τα εξής έγγραφα και πληροφορίες για σκοπούς πρόληψης, εντοπισμού και διερεύνησης από την Αρχή, τις αρμόδιες ή άλλες δημόσιες αρχές ενδεχόμενης νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας:

- α) τα έγγραφα και τις πληροφορίες που απαιτούνται για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας που ορίζονται στο άρθρο 13,
- β) τα πρωτότυπα ή αντίγραφα παραστατικά που είναι αναγκαία για τον προσδιορισμό των συναλλαγών,
- γ) τα εσωτερικά έγγραφα που αφορούν εγκρίσεις ή διαπιστώσεις ή εισηγήσεις για υποθέσεις που σχετίζονται με τη διερεύνηση των ανωτέρω αδικημάτων ή αναφερθείσες ή μη υποθέσεις στην Αρχή,
- δ) τα στοιχεία της επιχειρηματικής, εμπορικής και επαγγελματικής αλληλογραφίας με τους πελάτες, όπως αυτά μπορεί να προσδιορίζονται από τις εποπτικές αρχές.

N 4557/2018

Επεξεργασία προσωπικών δεδομένων

- Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε επεξεργασία από τα υπόχρεα πρόσωπα, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, μόνο με σκοπό την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και απαγορεύεται να χρησιμοποιηθούν ή να τύχουν επεξεργασίας για άλλους σκοπούς.
- Τα υπόχρεα πρόσωπα παρέχουν στους νέους πελάτες τις πληροφορίες που απαιτούνται, σύμφωνα με το άρθρο 13 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, πριν από τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ή τη διενέργεια περιστασιακής συναλλαγής. Στις εν λόγω πληροφορίες περιλαμβάνεται συγκεκριμένα γενική ενημέρωση, αναφορικά με τις νομικές υποχρεώσεις των υπόχρεων προσώπων, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο για επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με σκοπό την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- Η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατά την εφαρμογή του παρόντος με σκοπό την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας θεωρείται ζήτημα δημοσίου συμφέροντος, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679, τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1275 και τον ν. [4624/2019](#) (Α' 137).

N 4557/2018 & Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

Εσωτερικές διαδικασίες

- Τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν εσωτερικές πολιτικές, ελέγχους και διαδικασίες, ώστε να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο και να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις του παρόντος.
Οι ανωτέρω πολιτικές, έλεγχοι και διαδικασίες είναι ανάλογες προς τον χαρακτήρα και το μέγεθος των υπόχρεων προσώπων και αφορούν:
 - α) στην αξιολόγηση και διαχείριση των κινδύνων, τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο, την υποβολή αναφορών ύποπτων συναλλαγών, την τήρηση αρχείου, τον ορισμό υπευθύνου σε επίπεδο διοίκησης για τον έλεγχο της συμμόρφωσης και τον έλεγχο καταλληλότητας των εργαζομένων,
 - β) στη συγκρότηση και λειτουργία ανεξάρτητης υπηρεσίας ελέγχου για την εξακρίβωση της εφαρμογής των εσωτερικών πολιτικών, ελέγχων και διαδικασιών. Επιπρόσθετα, τα υπόχρεα πρόσωπα θεσπίζουν διαδικασίες που επιτρέπουν στους εργαζομένους τους να καταγγέλλουν παραβάσεις εσωτερικά, μέσω ειδικού, ανεξάρτητου και ανώνυμου διαύλου, ανάλογου προς τον χαρακτήρα και το μέγεθος του εκάστοτε υπόχρεου προσώπου, όπως προβλέπεται ειδικότερα στην παρ. 2 του άρθρου 26
- Οι εφαρμοζόμενες εσωτερικές πολιτικές, έλεγχοι και διαδικασίες εγκρίνονται από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη, τα οποία παρακολουθούν και, όπου ενδείκνυται, ενισχύουν τα μέτρα που έχουν ληφθεί.
- Μέσω του συστήματος εσωτερικού ελέγχου διασφάλισης της ποιότητας της Ελεγκτικής Εταιρείας, η λειτουργία του οποίου είναι υποχρεωτική σύμφωνα με το [άρθρο 26](#) του ν. [4449/2017](#) και το Διεθνές Πρότυπο Δικλίδων Ποιότητας 1 (ΔΠΔΠ1), εξασφαλίζεται η συνολική παρακολούθηση των λαμβανόμενων σε εφαρμογή του ν. [4557/2018](#), όπως ισχύει σήμερα, μέτρων και διαδικασιών.

N 4557/2018

Κατάρτιση και εκπαίδευση

Τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν να λαμβάνουν μέτρα ανάλογα με τους εκτιμώμενους κινδύνους, τη φύση και το μέγεθός τους, ώστε οι υπάλληλοί τους να λάβουν γνώση των διατάξεων του παρόντος και των σχετικών κανονιστικών πράξεων, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών υποχρεώσεων για την προστασία των δεδομένων. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη συμμετοχή των υπαλλήλων σε ειδικά προγράμματα κατάρτισης για τον εντοπισμό των δραστηριοτήτων που συνδέονται με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και την εκμάθηση του τρόπου με τον οποίο πρέπει να ενεργούν στις περιπτώσεις αυτές.

Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

Υπεύθυνος Κανονιστικής Συμμόρφωσης

Οι Ελεγκτικές Εταιρείες ορίζουν, σύμφωνα με το [άρθρο 38](#) του ν. [4557/2018](#), όπως ισχύει σήμερα, Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή, κατέχοντα θέση διευθυντικού στελέχους, στον οποίο οι άλλοι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι υπάλληλοι της Ελεγκτικής Εταιρείας αναφέρουν κάθε συναλλαγή που θεωρούν ασυνήθη ή ύποπτη για διάπραξη νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και κάθε γεγονός που λαμβάνουν γνώση λόγω της υπηρεσίας τους και το οποίο μπορεί να αποτελέσει ένδειξη τέτοιων πράξεων (Υπεύθυνος Κανονιστικής Συμμόρφωσης).

Ο Υπεύθυνος Κανονιστικής Συμμόρφωσης έχει την ευθύνη για τη συμμόρφωση της Ελεγκτικής Εταιρείας με τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από τη νομοθεσία για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες γνωστοποιούν τον ορισμό του Υπεύθυνου Κανονιστικής Συμμόρφωσης στην Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από τον ορισμό του.

Κανονιστική Πράξη ΕΛΤΕ 1/2021

Παροχή Πληροφόρησης στην Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες γνωστοποιούν εγγράφως στην Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, έως την πέμπτη (5η) ημερολογιακή ημέρα του μηνός **Νοεμβρίου**, του έτους έναρξης ισχύος της παρούσας, αντίγραφο των εφαρμοζόμενων εσωτερικών πολιτικών και διαδικασιών που έχουν θεσπίσει για να προλαμβάνουν και εμποδίζουν τη διενέργεια συναλλαγών που συνδέονται με ΞΧ/ΧΤ. Σύμφωνα με την υπ' αρ. 2539/1-11-2021 Απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΛΤΕ, η προθεσμία της πρώτης υποβολής μετατίθεται στις 17 Ιανουαρίου 2022

Σε περίπτωση μεταβολής των ως άνω εσωτερικών πολιτικών και διαδικασιών, οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες γνωστοποιούν εγγράφως στην Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων τις νέες διαδικασίες εντός δέκα πέντε (15) εργάσιμων ημερών εργάσιμων ημερών από την έγκρισή τους, σύμφωνα με τις διατάξεις της [παρ. 4 του άρθρου 35](#) του ν. [4557/2018](#), όπως ισχύει σήμερα.

Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης συντάσσει και υποβάλλει στην Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων ετήσια έκθεση σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος ΙΙΙ. Η έκθεση υποβάλλεται εντός του μηνός Μαρτίου κάθε έτους και αφορά στα πεπραγμένα του προηγούμενου ημερολογιακού έτους. Για το σκοπό αυτό περιλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΙΙ της Κανονιστικής Πράξης, πλήρες υπόδειγμα της εν λόγω έκθεσης που έχει ως εξής:

	ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 1.1.20XX - 31.12.20XX	Απαντήσεις	Σχόλια - παρατηρήσεις
1	Επωνυμία ελεγκτικής εταιρείας		
2	ΑΜ - ΕΛΤΕ		
3	Ονοματεπώνυμο Υπευθύνου Κανονιστικής Συμμόρφωσης		
4	ΑΜ - ΕΛΤΕ Υπευθύνου Κανονιστικής Συμμόρφωσης		
5	Τηλ. επικοινωνίας Υπευθύνου Κανονιστικής Συμμόρφωσης		
6	E-mail Υπευθύνου Κανονιστικής Συμμόρφωσης		
7	Συνολικός αριθμός συνεργασθέντων/συνεργασθεισών ΟΕΛ.		
8	Μέσος όρος λοιπού ελεγκτικού προσωπικού (εκτός των ΟΕΛ).		
9	Πλήθος πελατών στους οποίους παρασχέθηκαν ελεγκτικές υπηρεσίες κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος.		
10	Πλήθος πελατών στους οποίους παρασχέθηκαν μη ελεγκτικές υπηρεσίες κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος.		
11	Συνολικός αριθμός πελατών Χαμηλού κινδύνου ΞΧ/ΧΤ .		
12	Συνολικός αριθμός πελατών Μεσαίου κινδύνου ΞΧ/ΧΤ.		
13	Συνολικός αριθμός πελατών Υψηλού κινδύνου ΞΧ/ΧΤ.		
14	Αριθμός πελατών Υψηλού κινδύνου ανά χώρα χώρα στην οποία εδρεύουν.		

	ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 1.1.20XX - 31.12.20XX	Απαντήσεις	Σχόλια - παρατηρήσεις
15	Έχει ο Υπεύθυνος κανονιστικής Συμμόρφωσης για το ΞΧ/ΧΤ όλα τα μέσα και τον χρόνο για να επιτελεί τα καθήκοντά του αποτελεσματικά; (Απαντήστε διατηρώντας στο κελί των απαντήσεων μία εκ των διαθέσιμων επιλογών).	1. ΝΑΙ
2. ΟΧΙ	
16	Έχουν ληφθεί σημαντικά μέτρα ή/και έχουν υιοθετηθεί νέες διαδικασίες για ΞΧ/ΧΤ κατά τη διάρκεια του έτους; (Διευκρινίστε συνοπτικά στη στήλη των σχολίων).	1. ΝΑΙ
2. ΟΧΙ	
17	Διενεργήθηκαν εσωτερικοί έλεγχοι για την αξιολόγηση της επάρκειας των διαδικασιών που εφαρμόζει η Εταιρεία για το ΞΧ/ΧΤ;	1. ΝΑΙ
2. ΟΧΙ	
18	Διαπιστώθηκαν τυχόν σημαντικές ελλείψεις και αδυναμίες;	1. ΝΑΙ
2. ΟΧΙ	
19	Στην περίπτωση που διαπιστώθηκαν ελλείψεις, έγιναν εισηγήσεις και πραγματοποιήθηκαν ενέργειες για τη λήψη διορθωτικών μέτρων;	1. ΝΑΙ
2. ΟΧΙ
3. ΜΗ ΕΦΑΡΜΟΣΙΜΟ	
20	Υπάρχει καταγραφή στα πρακτικά του οργάνου διοίκησης περί ενημέρωσής του για τα αποτελέσματα του ελέγχου του συστήματος δικλίδων ποιότητας, αναφορικά με την επάρκεια των διαδικασιών που εφαρμόζει η Εταιρεία για το ΞΧ/ΧΤ;	1. ΝΑΙ
2. ΟΧΙ	
21	Είναι το εγχειρίδιο πολιτικών και διαδικασιών ΞΧ/ΧΤ της Εταιρείας επικαιροποιημένο σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία;	1. ΝΑΙ
2. ΟΧΙ	
22	Έχει εγκριθεί το εγχειρίδιο ΞΧ/ΧΤ από τη Διοίκηση της Εταιρείας;	1. ΝΑΙ
2. ΟΧΙ	
23	Χρησιμοποιεί η εταιρεία ηλεκτρονικές εφαρμογές και ποιες για την εφαρμογή των απαιτήσεων της νομοθεσίας για το ΞΧ/ΧΤ (π.χ. βάσεις δεδομένων, συνδρομές σε διαδικτυακές υπηρεσίες, εφαρμογές του δικτύου κ.α.);	1. ΝΑΙ
2. ΟΧΙ	
24	Οι εν λόγω ηλεκτρονικές εφαρμογές χρησιμοποιούνται και από τα άλλα μέλη του δικτύου, στο οποίο ανήκει η Ελεγκτική Εταιρεία, στην Ελλάδα;	1. ΝΑΙ
2. ΟΧΙ
3. ΜΗ ΕΦΑΡΜΟΣΙΜΟ	

	<i>ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 1.1.20XX - 31.12.20XX</i>	Απαντήσεις	Σχόλια - παρατηρήσεις
25	Παρακολούθησε ο Υπεύθυνος Κανονιστικής Συμμόρφωσης σεμινάριο για ΕΧ/ΧΤ εντός του έτους;	1. ΝΑΙ
2. ΟΧΙ	
26	Παρακολούθησε το ελεγκτικό προσωπικό σεμινάριο για ΕΧ/ΧΤ εντός του έτους;	1. ΝΑΙ
2. ΟΧΙ	
27	Αριθμός αναφορών ύποπτης συναλλαγής / δραστηριότητας από τους υπεύθυνους Ορκωτούς Ελεγκτές Ελεγκτές προς τον Υπεύθυνο Κανονιστικής Συμμόρφωσης για το ΕΧ/ΧΤ, εντός του έτους.		
28	Αριθμός αναφορών ύποπτης συναλλαγής / δραστηριότητας προς την Αρχή, εντός του έτους.		
29	Πόσος είναι ο μέσος χρόνος (σε ημέρες) που μεσολάβησε από την αναφορά στον Υπεύθυνο Κανονιστικής Συμμόρφωσης μέχρι και την αποστολή αναφοράς στην Αρχή (κατά προσέγγιση);		

Σας ευχαριστούμε

